

Implemented by:
giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

საქართველოს ეკოტურიზმის სტრატეგია

2020-2030

საქართველოს ეკოტურიზმის სტრატეგია 2020-2030

ერისტიან ბაუმგართნერი
ლელა ხარტიშვილის მხარდაჭერით

გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების (GIZ) პროგრამა
„კერძო სექტორის განვითარება და პროფესიული განათლება სამხრეთ კავკასიაში“
© ფოტოებზე საავტორო უფლებები: გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის
საზოგადოება (GIZ)

თბილისი, ნოემბერი 2020

სარჩევი

1.	შესავალი.....	5
2.	საფუძვლები.....	6
2.1.	ეკოტურიზმის ზოგადი მნიშვნელობა.....	6
2.2.	საქართველოს ეკოტურიზმის განმარტება.....	6
2.3.	ეკოტურიზმის სახელმძღვანელო პრინციპები.....	7
2.4.	ეკოტურიზმის სახელმძღვანელო პრინციპები საქართველოში.....	8
3.	სტრატეგია.....	10
3.1.	ხედვა.....	10
3.2.	მიზნები 2030.....	10
3.3.	ინდიკატორები.....	11
3.4.	სამიზნე ბაზრები.....	12
3.5.	სტრატეგიული ამოცანა.....	17
3.6.	პრიორიტეტული ქმედებები და 2021-23 წლების სამოქმედო გეგმა.....	17
4.	განხორციელება და მონიტორინგი.....	24
5.	გამოყენებული ლითერატურა და დანართები.....	25
5.1.	გამოყენებული ლიტერატურა.....	25
5.2.	დანართი 1: ლიგიკური სქემა.....	27
5.3.	დანართი 2: ეკოტურიზმის დაინტერესებული მხარეები საქართველოში.....	42

სქემებისა და სურათების ჩამონათვალი

სქემა 1.....	7
ეკოტურიზმის სისტემა, ადაპტირებულია ეკოტურიზმის პრინციპებები. ხარტიშვილის მიერ	
სქემა 2.....	13
ეკოტურისტების სხვადასხვა სეგმენტი საქართველოში	

აკრონიმები

ADA	ავსტრიის განვითარების სააგენტო
APA	საქართველოს დაცული ტერიტორიების სააგენტო
BMZ	გერმანიის ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ფედერალური სამინისტრო
CENN	კავკასიის გარემოსდაცვითი არასამთავრობო ორგანიზაციების ქსელი
CNF	კავკასიის ბუნების ფონდი
DMO	დანიშნულების აღგილის მართვის ორგანიზაციები
GACC	ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრი
GEA	საქართველოს ეკოტურიზმის ასოციაცია
GIZ	გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოება
GNTA	საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია
ICT	ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები
KFW	გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკი
LAPA	დაცული ტერიტორიების აღგილობრივი აღმინისტრაცია
MEPA	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
MoESDG	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
NACHPG	საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო
NP	ეროვნული პარკი
NFA	ეროვნული სატყეო სააგენტო
PA	დაცული ტერიტორია
PSD TVET SC	სამხრეთ კავკასიის კერძო სექტორის განვითარებისა და პროფესიული განათლების პროგრამა
SMEs	მცირე და საშუალო საწარმოები
TIC	ტურისტული საინფორმაციო ცენტრები
TJS	ტრანსსასაზღვრო გაერთიანებული სამდივნო
TO	ტუროპერატორი

საქართველოს ეკოტურიზმის სტრატეგია 2020-2030

1. შესავალი

საქართველოს 2020-2030 წლების ეკოტურიზმის სტრატეგიის დოკუმენტი შემუშავდა GIZ-ის „კერძო სექტორის განვითარება და პროფესიული განათლება სამხრეთ კავკასიაში“ (PSD TVET SC) პროგრამის ფარგლებში, რომელიც ხორციელდება საქართველოში, აზერბაიჯან-სა და სომხეთში პასუხისმგებელი სამინისტროებისა და გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების (GIZ) მიერ, გერმანიის ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ფედერალური სამინისტროს (BMZ) სახელით. პროგრამის მთავარი მიზანია მდგრადი ეკონომიკური განვითარების პირობების გაუმჯობესება დასაქმებისთვის რელევანტურ სექტორებში.

დოკუმენტი მოიცავს სტატუს-კვოსა და ბაზრის ანალიზის მცირე ნაწილებს, რაც მნიშვნელოვანია სტრატეგიის გასაგებად (ბაზრის სრული ანალიზი შეგიძლიათ იხილოთ ცალკე დოკუმენტის სახით: „ეკოტურიზმის ბაზრის პოტენციალის ანალიზი საქართველოში.“) საქართველოს 2020-2030 წლების ეკოტურიზმის სტრატეგიის საფუძვლი) და შეესაბამება საქართველოს ტურიზმის ეროვნულ სტრატეგიას (2025), დაცული ტერიტორიებისა და ეროვნული სატყეო სააგენტოების ეკოტურიზმის განვითარების ხედვასა და სტრატეგიებს.

2020 წლის გაზაფხულსა და ზაფხულში COVID-19-ის გამო შექმნილმა სიტუაციამ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია ამ სტრატეგიის შემუშავებაზე.

პროცესი დაიწყო თებერვალში. შესაბამის დაინტერესებულ მხარეებთან (GNTA, NFA, APA, ბიზნესის წარმომადგენლები, არასამთავრობო ორგანიზაციები (CENN, WWF, TJS, CNF), საქართველოს ეკოტურიზმის ასოციაცია და საერთაშორისო ორგანიზაციები, როგორიცაა GIZ, ADA, USAID) რამდენიმე შეხვედრის შემდეგ, პროექტის სამუშაო ზეგურადა დირითადი დეფიციები, სტრატეგიის თავების ზოგადი მონახაზი, ლოგიკური ჩარჩოს ქმედებების ზოგიერთი კომპონენტი და განიხილა სტრატეგიაზე მუშაობის შემდგომი პროცესები.

2020 წლის აპრილისთვის გათვალისწინებული საბოლოო სამუშაო შეხვედრა, სადაც უნდა განხილულიყო შემუშავებული სტრატეგია, კერძოდ, ქმედებათა ლოგიკური ჩარჩოს საბოლოო ვერსია (მიზნები, ინდიკატორები და სტრატეგიული ამოცანები), ასევე, პრიორიტეტული ზომები, გაუქმდა და გადაიდო 2020 წლის შემოდგომისთვის.

შეხვედრა საბოლოოდ 2020 წლის ნოემბერში ვირტუალურად გაიმართა. განხილულ იქნა დასრულებული სტრატეგია და სამუშაო გეგმის ლოგიკური ჩარჩო, რომელმაც რამდენიმე უკუკავშირის შემდგომ სრულყოფილი სახე მიიღო.

გვინდა მადლიერება გამოვხატოთ საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაციის, ეროვნული სატყეო სააგენტოს, დაცული ტერიტორიების სააგენტოს, საქართველოს ეკოტურიზმის ასოციაციისა და GIZ-ის მიმართ, რომელთა მხარდაჭერითაც შემუშავდა აღნიშნული სტრატეგია.

ქრისტიან ბაუმგართნერი, ნოემბერი 2020

2. საფუძვლები

2.1. ეკოტურიზმის ზოგადი მნიშვნელობა

ეკოტურიზმი ერთ-ერთი ყველაზე სწრაფად მზარდი სექტორია ტურიზმის ინდუსტრიაში. დღეს ეკოტურისტული მოგზაურობების რიცხვი სამჯერ უფრო სწრაფად იზრდება, ვიდრე ზოგადად ტურიზმი¹. აღნიშნული ტენდენციის შენარჩუნებაზე მიუთითებს ბოლო წლების განმავლობაში ეკოტურისტული პროდუქტების მომხმარებელთა გაზრდილი ინტერესიც, რაც იმის თქმის საშუალებას იძლევა, რომ სამომავლოდ ამ ბაზრის წილი კვლავაც გაიზრდება.

ეკოტურიზმი არის „მწვანე ტურიზმის“ სახეობა, რომელიც ხელს უწყობს მოწყვლადი რეგიონების, გარემოსა და თემების შენარჩუნებას². ეს ნიშნავს პასუხისმგებლიან მოგზაურობას ბუნებაში, გარემოს დაცვასა და ადგილობრივი მოსახლეობის კეთილდღეობის გაუმჯობესებას. ეკოტურიზმი წარმოადგენს დაბალი ზემოქმედების მქონე და, ხშირად, სტანდარდული, მასობრივი ტურიზმის ალტერნატივას³. ეს არის მდგრადი ტურიზმის ფორმა, რომელსაც გაცილებით შორსმიმავალი მიზნები აქვს, ვიდრე უბრალოდ დანიშნულების ადგილზე მოგზაურობა.

ეკოტურიზმი ხალხზე, თემზე ორიენტირებული და ადგილობრივ რესურსებზე დაფუძნებული მახასიათებლებით მჭიდრო კავშირშია აგრო და თემზე დაფუძნებულ ტურიზმთან და მდგრადი განვითარების მთავარ ინსტრუმენტს წარმოადგენს.

2.2. საქართველოს ეკოტურიზმის განმარტება

ვრცელი ვერსია:

„ეკოტურიზმი არის სოციალური და ეკოლოგიური პასუხისმგებლობის მქონე მოგზაურობის ფორმების, არამოტორიზებული აქტივობებისა და სერვისების ერთობლიობა, რომელიც გვთავაზობს ბუნებისა და კულტურების ინტერპერაციასა და გამოცდილების მიღებას და კარგი მართვის პირობებში გარემოზე დაბალი ზემოქმედებით ხასიათდება.“

ეკოტურიზმი ხელს უწყობს მოგზაურთა მიერ ბუნების აღქმასა და შემეცნებას და, ამასთან, ადგილობრივი მოსახლეობის მიერ საკუთარი ბუნებრივი და კულტურული ღირებულებების დაფასებას. ამრიგად, ეკოტურიზმი ხელს უწყობს ბუნების შენარჩუნებას, ეკოსისტემის სერვისების მდგრად გამოყენებას, აქვს რეგიონალური დამატებითი ღირებულება და ემსახურება ადგილობრივი მოსახლეობის ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებას.“

მოკლე ვერსია:

„ეკოტურიზმი არის მოგზაურობა, ტურისტული აქტივობები და სერვისები, რომელიც ორიენტირებულია დაცულ ტერიტორიებზე და მის გარეთ ბუნებისა და ცოცხალი კულტურის შენარჩუნებასა და გამოცდილებების მისაღებად სათანადო პირობების შექმნაზე ადგილობრივი მოსახლეობისა და ქვეყნის სასარგებლოდ“.

1 Hultman, M.; Kazemina, A.; Ghasemi, V. Intention to visit and willingness to pay premium for ecotourism: The impact of attitude, materialism, and motivation. J. Bus. Res. 2015, 68, 1854–186

2 “What is Ecotourism? | The International Ecotourism Society”. www.ecotourism.org. Retrieved 2016-11-17

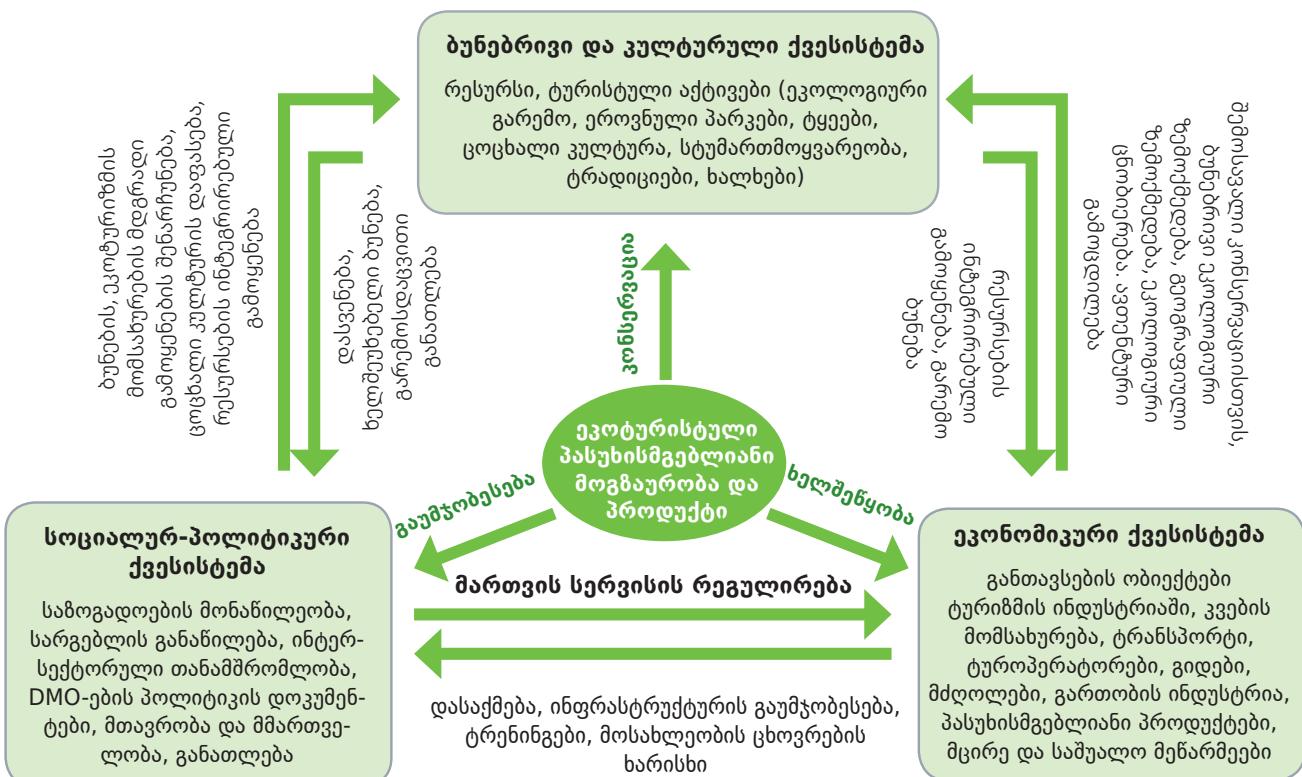
3 Balmford, A.; Beresford, J.; Green, J.; Naidoo, R.; Walpole, M.; Manica, A. A global perspective on trends in nature-based tourism. PLoS Biol. 2009, 7, e1000144

2.3. ეკოტურიზმის სახელმძღვანელო პრინციპები

ეკოტურიზმის საერთაშორისო საზოგადოებამ შეიმუშავა პრინციპების ერთობლიობა, ამ ტიპის მოგზაურობის უავთ გაება-გაცნობიერებისთვის. სწორედ ამ პრინციპების დაცვის მეშვეობით ახერხებენ ეკოტურისტები მდგრად ტურისტულ მოგზაურობას. მათი ჩამონათვალი ასეთია:

- ფიზიკური, სოციალური, ქცევითი და ფსიქოლოგიური ზემოქმედების შემცირება;
- გარემოსდაცვითი და ულტურული ცნობიერების ამაღლება და პატივისცემა;
- პოზიტიური გამოცდილების შეთავაზება როგორც ვიზიტორებისთვის, ისე მასპინძლებისთვის;
- კონსერვაციისთვის პირდაპირი ფინანსური სარგებელის უზრუნველყოფა;
- როგორც ადგილობრივი მოსახლეობისთვის, ისე კერძო სექტორისთვის ფინანსური სარგებლის მოტანა;
- სტუმრებისთვის პროდუქტის ინტერპრეტაციით დაუვიწყარი გამოცდილების გაზიარება, რაც ხელს უწყობს მასპინძლის მიმართ ნდობის გაზრდას;
- ქვეყნების პოლიტიკური, ეკოლოგიური და სოციალური კლიმატის გათვალისწინება;
- მცირე ზემოქმედების მქონე ობიექტების შექმნა, მშენებლობა და ექსპლუატაცია;
- მოცემული საზოგადოების მკვიდრი მოსახლეობის უფლებებისა და სპირიტუალური რწმენის აღიარება და პარტნიორულ პრინციპებზე დაფუძნებული თანამშრომლობის მეშვეობით, მათი შემდგომი გაძლიერება.

ეკოტურიზმის, როგორც პასუხისმგებლიანი მოგზაურობის როლი, ძალგე მნიშვნელოვანია, რადგან იგი ცვლის ტურისტული დანახარჯების ნაკადის მიმართულებას. ეკოტურიზმისგან შემოსული მოგზა სასიცეთოდ აისახება ადგილობრივ თემებზე, მაშინ როდესაც, მსხვილ ტურისტულ კომპანიებსა და ტუროპერატორებს ხშირად ადგილობრივებისთვის არანაირი სარგებელი არ მოაქვთ.

სქემა 1. ეკოტურიზმის სისტემა, ადაპტირებულია ეკოტურიზმის პრინციპებზე და ხარტიზვილის მიერ

ეკოტურიზმის ბაზრის მჩარდი ტურიზმისა და ტურისტების მოთხოვნის გათვალისწინებით, ეკოლოგიური ტურიზმის განვითარება საქართველოს მოსახლეობის (მათ შორის ქალაქის მოსახლეობის) ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი წინაპირობაა.

ტურიზმის არასათანადო მართვა, მრავალი შესაძლო უარყოფითი შედეგით, საფრთხეს უქმნის სოფლებს, დაცულ ტერიტორიებსა და ტყეებს. ეკოტურიზმი მოითხოვს ყოვლისმომცველ სისტემურ აზროვნებასა და განვითარებისადმი სისტემურ მიღვმას, რომელიც თანაბრად იქნება ორიენტირებული სხვადასხვა ქვესისტემებსა და კომპონენტებზე და გაერთიანდება მდგრადი განვითარების სამ ძირითად საყრდენში: გარემოსდაცვითში, სოციალურ-კულტურულსა და ეკონომიკურში.

2.4. ეკოტურიზმის სახელმძღვანელო პრინციპები საქართველოში

კავკასიის დაცულ ტერიტორიებზე ჩამოყალიბდა სახელმძღვანელო პრინციპები⁴, რომლებიც მიღებული და ინტეგრირებულია საქართველოს დაცული ტერიტორიების ეკოტურიზმის განვითარების (ინდივიდუალურ) სტრატეგიებში. სახელმძღვანელო პრინციპები ითვალისწინებს:

1) დაინტერესებული მხარეების⁵ ჩართულობა

- იდენტიფიცირდეს დაინტერესებული მხარეები, რომლებიც ჩართულნი არიან ეკოტურისტულ საქმიანობაში/ეკოტურისტული სერვისებისა და პროდუქტების ფორმირებისა და შეთავაზების პროცესში ან სამომავლოდ გააჩნიათ პოტენციალი, რომ ჩაერთონ ეკოტურისტულ საქმიანობაში. მხარეთა შორის ასევე მოიაზრებიან: ადგილობრივი ტურისტული ბიზნესები, ტუროპერატორები, მუნიციპალიტეტები და ადგილობრივი თემებისა და სხვა შესაბამისი ადგილობრივი ინტერესების წარმომადგენლები;
- შეიქმნას სტრუქტურა (მაგ., DMO-დანიშნულების ადგილის მართვის ორგანიზაცია ან სხვა რეგიონული ქსელი), რომელიც უზრუნველყოფს დაინტერესებული მხარეების რეგულარულ ჩართვას ეკოტურიზმის დაგეგმვასა და მართვაში.

2) მტკიცებულებათა შეგროვება და შეფასება

- შეფასდეს ტურიზმის გავლენა გარემოსა და ადგილობრივ თემებზე და ზიანის გამორიცხვით უფრო მეტი ვიზიტორის მიღების შესაძლებლობა;
- გამოვლინდეს ეკონომიკური და სოციალური კონტექსტები, ადგილობრივი თემების საჭიროებებისა და მისწრაფებების ჩათვლით;
- დანიშნულების ადგილისთვის გაკეთდეს მრავალმხრივი ანალიზი კულტურული, ბუნებრივი და მატერიალური ფასეულობების შესახებ;
- შეგროვდეს უახლესი მონაცემები ვიზიტორებისგან, სადაც დაფიქსირებულია რიცხვები, წყაროები, ვიზიტის დროები, მონახულებული ადგილები, განხორციელებული აქტივობები და განცდილი კავშირების ხარისხი.

4 Transboundary Joint Secretariat (2017): Ecotourism in and around Protected Areas in South Caucasus

5 კონკრეტული საკითხის მიმართ დაინტერესებული ფიზიკური თუ იურიდიული პირები და ჯგუფები, სამოქალაქო საზოგადოებაში არსებული ორგანიზაციები, რომლებიც ცდილობენ გავლენის მოხდენას სახელმწიფო პოლიტიკის მიმართულებაზე. მაგალითად, ტურიზმის მოლიტივის განხორციელების პროცესში დაინტერესებულ მხარეებად განიხილება სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებები, სამთავრობო და არასამთავრობო სექტორი, პროფესიული კავშირები, ბიზნესექტორი, მედია და ა.შ.

3) ეკოტურიზმის სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა

- ზემოაღნიშნულ პუნქტებზე დაყრდნობით განისაზღვროს გამტარუნარიანობა და მისა-ღები ცვლილებების ფარგლები, შემუშავდეს დანიშნულების ადგილისთვის ყოვლისმომ-ცველი (ეკო) ტურიზმის სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა;
- დაინტერესებული მხარეების კონსულტირებითა და ჩართულობით შემუშავებული სტრა-ტეგია და სამოქმედო გეგმა შეფასდეს დადგებითად და დაინტერესებული მისი განხორციელება;
- სამოქმედო გეგმა ხორციელდეს პროგრესისა და შედეგების მონიტორინგით და დაინ-ტერესებულ მხარეებთან ანგარიშგებით.

4) ადამიანური რესურსები და შესაძლებლობების განვითარება

- ხელი შეეწყოს ადგილობრივი თემების, ბიზნესებისა და სხვა დაინტერესებული მხარე-ებისთვის შესაძლებლობების ზრდასა და უნარების განვითარებას, რათა მათ ისარგებ-ლონ ეკოტურიზმის პოტენციალით და გააუმჯობესონ მომსახურებისა და პროდუქტის ხარისხი.

5) პროდუქტის განვითარება და უზრუნველყოფა

- რელიეფის თავისებურებების გათვალისწინებით, მოეწყოს სხვადასხვა სიგრძის ბილიკები, რომლებიც პასუხობს სხვადასხვა პოტენციური ბაზრის საჭიროებებს, უზრუნველყოფს დანიშნულების ადგილზე ეკოლოგიურად მგრძნობიარე გზით (ფეხით, ველოსიპედით ან ცხენით) შესვლას და ამ ადგილის შესწავლის მრავალგვარ შესაძლებლობას;
- პროდუქტები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს ეკოტურიზმის მახასიათებლებს (მაგ.: მოტორიზებული, ორხიდიანი, მაღალი გამავლობის ტრანსპორტი და აშ.) ჩანაცვლდეს ეკოტურისტული პროდუქტებით;
- სპეციფიკური და კრეატიული პროდუქტების შეთავაზება, რომლებიც ვიზიტორებს საშუ-ალებას აძლევს გამოსცადონ და დააფასონ დანიშნულების ადგილის განსაკუთრებუ-ლობა. შეთავაზება ასევე მოიცავს ინტერპრეტაციას, გადასახედ წერტილებს, გიდის თანხლებით გასეირნებებს, ველური ბუნების დათვალიერების შესაძლებლობებს, სპე-ციალურ ღონისძიებებს და ა.შ;
- ბუნებრივი გარემოს მგრძნობელობის გათვალისწინებით, შესაბამისი აქტივობის – სათავგადასავლო და ბუნებაზე დაფუძნებული პროდუქტების შეთავაზება;
- კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების ჩართვა ეკოტურისტულ შეთავაზებებში;
- ადგილობრივი ნაწარმისა და ხელნაკეთობების გამოფენა-გაყიდვის ორგანიზების ხელშეწყობა;
- შესაძლებლობის ფარგლებში დაკმაყოფილდეს შეზღუდულ შესაძლებლობების მქონე პირდა საჭიროებები.

6) მარკეტინგი და ინფორმაციის მიწოდება

- ეკოტურიზმის შესაძლებლობების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის ზრდა შემომყვანი და საერთაშორისო ტურ-ოპერატორებისათვის;
- დანიშნულების ადგილებზე და იქ არსებულ ეკოტურისტულ პროდუქტებზე ბეჭდური და ციფრული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

- ადგილობრივი ტურისტული ბიზნესების ეკოტურისტული შეთავაზებების შესახებ ინფორმირებულობის ხელშეწყობა;
- ქვეყნის ტურიზმის მარკეტინგის სტრატეგიაში ეკოტურიზმის პროდუქტებისა და მომსახურების სპეციფიკური ხასიათის გათვალისწინება.

7) მონიტორინგი და უკუკავშირი

- ტურისტებთან რეგულარული უკუკავშირის გზით მათი პროფილის, ხარჯების, საქმიანობის, საჭიროებების თავმოყრა-შეფასება და გაწეული მომსახურებით კმაყოფილების დონის განსაზღვრა;
- ადგილობრივ ტურისტულ ბიზნესთან რეგულარული უკუკავშირის გზით ინფორმაციის მიღება მათი მუშაობისა და საჭიროებების შესახებ;
- ადგილობრივ გარემოსა და თემებზე ტურიზმის ზემოქმედების მონიტორინგისა და შეფასების რეგულარულად ჩატარება;
- მონიტორინგის შედეგების გამოყენება აქტივობების წარმართვისა და მოდიფიცირებისთვის და ასევე, საჭიროების შემთხვევაში, სტრატეგიის გადასინჯვისას.

3. სტრატეგია

3.1. ხედვა

„2030 წლისათვის საქართველო იქნება წამყვანი, ეკოტურისტული ქვეყანა ვაკვასიის რეგიონში, რომელიც მისი მდიდარი ცოცხალი კულტურისა და ბუნების, აგრეთვე, მაღალი ხარისხის მომსახურების გათვალისწინებით უზრუნველყოფს ოთხივე სეზონის ეკოტურისტულ შეთავაზებებს. ეკოტურიზმი საქართველოში უზრუნველყოფს ტურისტებისთვის ავთენტური გამოცდილების გაზიარებას, სარგებელი მოაქვს ადგილობრივი თემებისთვის და მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს ქვეყნის ეკონომიკურ კეთილდღეობას; ამავე დროს, იგი უზრუნველყოფს ბუნებრივი და კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნებას და გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლებას ტურისტებსა და ადგილობრივ მოსახლეობაში“.

3.2. მიზნები 2030

1. ავთენტური, მაღალი ხარისხის, ოთხივე სეზონის ტურისტული პროდუქტები და სერვისები განვითარებულია ქვეყნის მრავალფეროვანი ბუნებისა და მდიდარი ცოცხალი კულტურის საფუძველზე, ადგილობრივი მოსახლეობის აქტიური ჩართულობით.
2. მარკეტინგი და კომუნიკაცია შეესაბამება ეკოტურიზმის სამიზნე ბაზრების მოთხოვნებს და ზრდის ვიზიტორების გარემოსდაცვით ცნობიერებას.
3. ეკოტურიზმის განვითარება ხელს უწყობს მისი ძირითადი რესურსების – ქვეყნის მრავალფეროვანი ბუნებისა და მდიდარი ცოცხალი კულტურის გრძელვადიან პერსპექტივაში შენარჩუნებას.
4. ეკოტურიზმის მართვა ყველა დონეზე ითვალისწინებს მულტისექტორულ, ინტერდისციპლინარულ და თანამონაწილეობრივ მიდგომას, რომელიც ეფუძნება ეროვნულ კანონმდებლობას.

3.3. ინდიკატორები

		საბაზისო მონაცემები (2019)	2025	2030
მიზანი 1	მარკირებული საფეხმავლო და საგანმანათლებლო ბილიკების სიგრძე (კმ)	1551 კმ (68 ბილიკი)	1.722 კმ (78 ბილიკი)	1.822 კმ (88 ბილიკი)
	ეკოტურისტული პროდუქტის, შეთავაზებების რაოდენობა (წელიწადში)	3-4	50	75
	ბრენდირებული ეკოტურისტული სერვისებისა და პროდუქტების რაოდენობა	მონაცემები არ არის ხელმისაწვდომი	4	6
	ეკოტურიზმისთვის შესაფერისი საწლლების რაოდენობა საოჯახო სასტუმროებში	0 (საოჯახო სასტუმროების 26.403 საწლიდან)	1.300 (არსებული საწლლების 5%)	2.600 (არსებული საწლლების 10%)
	გარემოსდაცვით განათლებასა და/ან გიდობისთვის გადამზადებულ პირთა რაოდენობა (მეტყევები, რეინჯერები, ადგილობრივი მოსახლეობა)	38 (რეინჯერები, ვიზიტორთა მომსახურების სპეციალისტები, ბუნებრივი რესურსების სპეციალისტები)	70	90
მიზანი 2	საერთაშორისო მედიით გაშუქების რაოდენობა საქართველოში ბუნებასთან და კულტურასთან დაკავშირებულ თემებზე	მონაცემები არ არის ხელმისაწვდომი	10	15
	ვიზიტორთა რაოდენობა ეროვნული პარკის ვიზიტორთა ცენტრებში	1 199 011 ვიზიტორი (ბუნების ძეგლის ვიზიტორების ჩათვლით)	1.500.000	1.900.000
	ვიზიტორთა რაოდენობა ტურიზმის საინფორმაციო ცენტრებში	ტურიზმის საინფორმაციო ცენტრები: 329.653 (308.291 საერთაშორისო, 21.362 შიდა)	360.000	400.000
მიზანი 3	დაცულ ტერიტორიებს გარეთ ეკოტურიზმთან დაკავშირებული მართვის გეგმების მქონე ტერიტორიების სიდიდე(კმ ²)	19760 ჰა	353 982 ჰა	387781 ჰა
მიზანი 4	ეკოტურიზმის მართვის გეგმების რაოდენობა	1 + 12 დაცულ ტერიტორიაზე	4 + 20 დაცულ ტერიტორიაზე	9 + 20 დაცულ ტერიტორიაზე
	წელიწადში საკონსულტაციო საბჭოს სხდომების რაოდენობა	1	2	2

3.4. სამიზნე ბაზრები

ადამიანთა მოტივაციის განმსაზღვრელი ფუნქციების, საჭიროებებისა და ქცევების, ასევე, ეკო-ტურიზმის ჯგუფის არაერთგვაროვანი ხასიათის გათვალისწინებით, კვლევაში გამოყენებულია მომხმარებელთა სეგმენტაციის გამსაზღვრელი კომპლექსური მიდგომა. ყურადღება გამახვილდა როგორც ტურისტების გეოგრაფიულ, დემოგრაფიულ და ქცევით მახასიათებლებზე, ისე გაცილებით რთულ „მეორადი სეგმენტაციის ფაქტორებზე“, მოგზაურთა ფსიქოგრაფიულ მახასიათებლებზე, – როგორიცაა გრძნობებიდან, ფასეულობებიდან, დამოკიდებულებებიდან და ემოციებიდან მიღებული მოტივაციები. გარდა ამისა, APA-ს სტატისტიკის საფუძველზე, გათვალისწინებულია შიდა ბაზრის ძირითადი მახასიათებლები, რომლის შედეგად სამიზნე ბაზარს კიდევ ერთი ჯგუფი დაემატა – ბუნების მოყვარული ტურისტები და რეკრეანტები (პასიური დამსვენებლები).

ამრიგად, ეკოტურიზმის ბაზრის სეგმენტაციისთვის ჩვენ მივმართეთ შერეულ მეთოდებს და გამოვიყენეთ ცდისგან დამოუკიდებელი (a priori) და ცდაზე დაფუძნებული აპოსტერიორული (posteriori) სეგმენტაციური მიდგომები⁶:

- ცდისგან დამოუკიდებელი, აპრიორული ცოდნა ემყარება ტურისტულ სეგმენტაციას – სქესის, ასაკის ან ეთნიკური ჯგუფების/ეროვნების (გეოგრაფიული და დემოგრაფიული მახასიათებლები), მოგზაურობის ხარჯების, მოგზაურობის ტიპების (ქცევითი მახასიათებლები)⁷ მიხედვით.
- აპოსტერიორული მიდგომა, სამოტივაციო ჯგუფების ანალიზის ყველაზე საიმედო მეთოდი, ემყარება მომხმარებელთა კმაყოფილებასთან და ქცევასთან მჭიდროდ დაკავშირებულ, სამომხმარებლო ემოციების მიხედვით გაფართოებულ სეგმენტაციას, ეს ყველაფერი კი, თავის მხრივ, უშაალოდ უკავშირდება ყიდვის მიზნებს.

საქართველოში ეკოტურიზმის შესაძლებლობებს აქვს სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფის მოზიდვის პოტენციალის (იხ. სქემა 2), რომელთაც გააჩნიათ განსხვავებული ძირითადი მოტივაცია, საქმიანობა და სხვა მახასიათებლები. სტრატეგიისა და სპეციალური ღონისძიებების განსაზღვრისთვის მნიშვნელოვანია ამ სამიზნე ჯგუფების შესახებ მკაფიო სურათის მიღება.

6 აპრიორული ცოდნა ან დასაბუთება მიიღება გამოცდილებისგან დამოუკიდებლად; აპოსტერიორული ცოდნა ან დასაბუთება დამოკიდებულია გამოცდილებაზე ან ემპირიულ მტკიცებულებებზე, როგორც ეს ხდება მეცნიერების უმეტეს ნაწილსა და პიროვნულ ცოდნაში: APA-სა და GNTA-ის მიერ მოწოდებული ვიზიტორების კვლევა, ტურიზმის მარკეტინგის კვლევითი დოკუმენტების ანალიზი (ტურიზმის მარკეტინგის ანალიზი, APA-სა და NFA-ს ეკოტურიზმის განვითარების სტრატეგიის დოკუმენტები).

7 APA-სა და GNTA-ის მიერ მოწოდებული ვიზიტორების კვლევა, ტურიზმის მარკეტინგის კვლევითი დოკუმენტების ანალიზი (ტურიზმის მარკეტინგის ანალიზი, APA-სა და NFA-ს ეკოტურიზმის განვითარების სტრატეგიის დოკუმენტები)

სქემა 2. ეკოტურისტების სხვადასხვა სეგმენტი საქართველოში

მახასიათებლები განსხვავდება იმისდა მიხედვით, თუ:

- რა ტიპის გამოცდილებას ეძებს ტურისტი
- რა ტიპის მომსახურება ესაჭიროება ტურისტს
- როგორია მოგბაურობის პერიოდი
- როგორ ხდება ტურისათვის მომზადება

ინდივიდუალური მოგზაურები:

■ ახალგაზრდა და ზრდასრული მარტოხელები და წყვილები

ამ სეგმენტში შემავალი ვიზიტორები არიან: სტუდენტები და ახალგაზრდა პროფესიონალები, რომლებიც დამოუკიდებლად და ბავშვების გარეშე მოგზაურობენ. ეს ნაწილი მოიცავს ინდივიდუალურ მოგზაურებს, წყვილებს, მეგობრებს ან ორ ან მეტ წყვილს. ისინი შეიძლება ჩაითვალონ ე.შ. „მაგარ“ და „მსუბუქ“ ბუნების მოყვარულ ტურისტებად, რომელთაც გამოკვეთილად ძლიერი გარემოსდაცვითი დამოკიდებულება გააჩნიათ. ისინი ფიზიკურად აქტიურები არიან და სიამოვნებას იღებენ გამოწვევებისგან; გეგმავენ და მოგზაურობებს ტუროპერატორების გარეშე. ამ ჯუფისთვის მნიშვნელოვანია, რომ ყველა ინფორმაცია ადვილად ხელმისაწვდომი იყოს ინტერნეტში.

ეს ბაზარი პერსპექტიულია ადგილობრივი მომსახურების მომწოდებლებისთვის, მათ შორის დაცული ტერიტორიის ვიზიტორთა მომსახურების მომწოდებლებისთვის.

- ინტერესის სფერო: გართობა, ბუნება და თავგადასავალი (სპორტი, რეკრეაციული აქტივობები).
- საჭირო მომსახურება: იაფი განთავსება, აღჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა (ბანაკები, თავშესაფრები და ა.შ.).
- მოგზაურობის პერიოდი: გრძელი საფეხმავლო ბილიკები, ძირითადად რამდენიმედღიანი ან ხანგრძლივი შაბათ-კვირის ვიზიტები, უმეტესად შვებულების დროს, ზამთრის არდადეგების ჩათვლით.
- ტურის დაგეგმვა: ინტერნეტი, ზეპირსიტყვიერი ინფორმაცია, რეკომენდაციები, რომლებიც ხელმისაწვდომია კომერციულ ვებგვერდებსა და სოციალურ ქსელებში, მობილური ტექნოლოგიის გამოყენება. ისინი საკუთარ მოგზაურობას თვითონ გეგმავენ, რათა მისგან რაც შეიძლება რეალური გამოცდილება მიიღონ.

■ ოჯახი ბავშვებით

ეს სეგმენტი მოიცავს 60 წლამდე ასაკის ვიზიტორებს, მინიმუმ ერთი 18 წლამდე ასაკის ბავშვით. ესენი არიან ოჯახები, რომელთათვისაც პრიორიტეტულია მათი შვილების ბედნიერება და გართობა. ისინი შეიძლება ჩაითვალონ ჩვეულებრივ ბუნების მოყვარულ ტურისტებად, რომლებსაც მოგზაურობის დროს ბუნებასთან მჭიდრო კონტაქტი აქვთ. დასასვენებლად მათ გარკვეული დონის კომფორტი სჭირდებათ. ისინი, ასევე, ხშირად სტუმრობენ ეროვნულ პარკებს პიკნიკისა და მსუბუქი აქტივობებისთვის და, როგორც წესი, ითხოვენ ბუნების ინტერპრეტაციისა და საგანმანათლებლო ტურებს.

- ინტერესის სფერო: ბუნება, თავგადასავლები გარე სპორტულ აქტივობებთან ერთად, რომლებიც გათვლილია მოზრდილებსა და ბავშვებზე, სოციალური აქტივობები, კულტურა და განათლება.

- საჭირო მომსახურება: საოჯახო სასტუმროები, საოჯახო სახლები, ასევე, ვარვებისა და თავშესაფრების ქირაობა. ორგანული პროდუქტები ადგილობრივი სოფლებიდან.
- მოგზაურობის პერიოდი: სასკოლო არღადეგები (ძირითადად ზაფხულში, თუმცა ბოლო დროს ზამთარშიც) ან შაბათ-კვირას.
- ტურის დაგეგმვა: ინტერნეტი, კომერციულ და სოციალურ ვებგვერდებზე ხელმისაწვდომი რეკომენდაციები, მობილური ტექნოლოგიის გამოყენება.

■ ხანდაზმული მოგზაურები

ეს სეგმენტი წარმოადგენს 60 წელს გადაცილებულ მოგზაურებს, ძირითადად პენსიონერებს, რომელთაც აქვთ ბევრი დრო დასვენებისთვის, სტაბილური შემოსავალი და, გამოცდილებიდან გამომდინარე, რაიმე განსაკუთრებულის მოლოდინიც. ისინი შეიძლება ჩაითვალონ მსუბუქ (soft) და პასიურ კოორინისტებად, რომლებსაც მოსწონთ ეკოტურიზმი და ტრადიციული არღადეგები. აღნიშნული კატეგორიის მოგზაურები ეძებენ სოციალიზაციას და გარკვეული დონის კომფორტს საჭიროებენ.

მათ უყვართ ახალი ტურისტული მიმართულებები და გამოცდილებები.

- ინტერესის სფერო: გამაჯანსაღებელი ტურიზმი, სოციალური ცხოვრება, კულტურა და განათლება, ე.ნ. “lifestyle” პროდუქტები გასტრონომიითურთ.
- საჭირო მომსახურება: კომფორტული საოჯახო სასტუმროები; ორგანული პროდუქტები ადგილობრივი სოფლებიდან; ეს ადამიანები შეიძლება იყვნენ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირები, რომლებიც საჭიროებენ ხელმისაწვდომობას და დახმარებას (მოცემულ ეტაპზე მათთვის ინფრასტრუქტურა არ არის განვითარებული).
- მოგზაურობის პერიოდი: ტურისტული სეზონი (მაისი - ოქტომბერი).
- ტურის დაგეგმვა: ინტერნეტი, კომერციულ და სოციალურ ვებგვერდებზე ხელმისაწვდომი რეკომენდაციები, მობილური ტექნოლოგიის გამოყენება.

ორგანიზებული ჰგუფები (ძირითადად დაცულ ტერიტორიებზე)

■ კონკრეტული მოგზაურობით დაინტერესებული მცირე ჰგუფები

ეს სეგმენტი „ორგანიზებული მოგზაურები“ და ბუნების მოყვარული ტურისტები და რეკრეაციები, არიან ტუროპერატორების ნიშური 5-15-კაციანი.

საბაზრო ჰგუფები; ისინი განსაკუთრებულ ინტერესს იჩენენ თემატური ბილიკების მიმართ.

- ინტერესის სფერო: ფრინველებზე დაკვირვება, კულტურა და განათლება, ჟომარდობა, ე.ნ. “lifestyle” პროდუქტები გასტრონომიითურთ.
- საჭირო მომსახურება: კომფორტული საოჯახო სასტუმროები; სასტუმროები; საპიკნიკები; ინტერნეტაცია; ინფორმაცია დაცული ტერიტორიის ადმინისტრაციების სპეციალისტებისგან და პროფესიონალური გიდის მომსახურება.

- მოგზაურობის პერიოდი: მოკლე, 1-3-დღიანი ვიზიტები ტურისტული სეზონის განმავლობაში (მაისი – ოქტომბერი).
- ტურის დაგეგმვა: მათ შესაძლოა დაჭავშნონ მოგზაურობა საერთაშორისო ტურისტული კომპანიების ან უშუალოდ ადგილობრივი ტუროპერატორების მეშვეობით. მოგზაურობასთან დაკავშირებული ინფორმაცია მოცემულია დაცული ტერიტორიების სააგენტოს ვებგვერდზე.

■ კორპორატიული ჰაუზები და საგანმანათლებლო დაწესებულებები

ამ კატეგორიის ჰაუზისთვის ტარდება ექსკურსიები ან სასწავლო პრაქტიკა დაცულ ტერიტორიებზე და მის გარეთ. მოცემულ შემთხვევაში, დაცული ტერიტორიების აღმინისტრაციები პირდაპირ უთანხმდებიან უნივერსიტეტებს/სკოლებს და მათ სთავაზობენ საგანმანათლებლო პროგრამებსა და აქტივობებს, რომლებიც ხელს უწყობენ ცნობიერების ამაღლებას. ეს ჰაუზები ძირითადად ადგილობრივი ტურისტებისგან შედგება, თუმცა არსებობს მათი რეგიონალურ და საერთაშორისო ბაზრამდე გაფართოების პოტენციალიც.

- ინტერესის სფერო: კულტურა და განათლება; სოციალური საქმიანობა; გართობა და აქტიური დასვენება; სამეცნიერო კვლევა. სტუდენტური ჰაუზები დაინტერესებული არიან როგორც ცოდნის მიღებით ეკოსაგანმანათლებლო პროგრამებიდან, ისე სტაუ-რების შეთავაზებით პარკების აღმინისტრაციებისგან.
- საჭირო მომსახურება: ხანგრძლივი დასვენებისთვის განსაზღვრული საზაფხულო ბანაკები, რომლებსაც გააჩნიათ ძირითადი ტურისტული ინფრასტრუქტურა და სასწავლო პროგრამების კომპლექსური გზამკვლევები. ინტერპრეტაცია, ინფორმაცია სპეციალისტებისა და რეინჯერებისგან.
- მოგზაურობის პერიოდი: 10 დღე – 2 კვირა ზაფხულში (ივნისი-ივლისი).
- ტურის მომზადება: პროგრამაზე დაფუძნებული ღონისძიებები, უნივერსიტეტებსა და დაცული ტერიტორიების სააგენტოს შორის გაფორმებული შეთანხმებები. სასწავლო გეგმაში ინტეგრირებულია შემთხვევებზე დაფუძნებული კურსები.

შიდა ბაზარი:

■ ბუნების მოყვარული ტურისტები

ეს ბაზარი მომავალში ეროვნული პარკებში დომინირებული ბაზარი გახდება. ბუნების მოყვარულ ტურისტებს წარმოადგენებს ბუნებასთან მჭიდრო კავშირში მყოფი ზრდასრულები და ოჯახები, რომელთაც აქვთ მხოლოდ რეკრეაციული მიზნები: პიკნიკები და გართობა. ისინი არ გამოირჩევიან აქტიურობით, არ მოგზაურობენ დიდ ჰაუზებში მეგობრებისა და ნათესავებისგან განცალკევებით და ხარჯავენ ნაკლებს განთავსებასა და სხვა მომსახურებებზე.

3.5. სტრატეგიული ამოცანა

სტრატეგიული ამოცანა 1.1:	ეკოტურიზმის მაღალხარისხიანი შეთავაზებებისა და პროდუქტების განვითარების ხელშეწყობა, ეკოტურიზმის პრინციპებზე დაფუძნებული და საერთაშორისოდ აღიარებული კრიტერიუმების შესაბამისად (ეკოტურიზმის სტრატეგია, თავი 2.4)
სტრატეგიული ამოცანა 1.2:	სხვადასხვა ტურისტულ მიმართულებაზე, მათ ბუნებრივ თუ კულტურულ ღირებულებებზე მორგებული, ეკოტურისტული ინფრასტრუქტურის შექმნა და მართვა
სტრატეგიული ამოცანა 1.3:	სხვადასხვა არეალისთვის, მათი ბუნებრივი და კულტურული ღირებულებების გათვალისწინებით, სხვადასხვა სახის საინტერპრეტაციო და საგანმანათლებლო სერვისების განვითარების ხელშეწყობა
სტრატეგიული ამოცანა 1.4:	ეკონომიკური სარგებლიანობის გაზრდა ადგილობრივი და რეგიონული მასშტაბით ეკოტურისტული შეთავაზებების მეშვეობით
სტრატეგიული ამოცანა 1.5:	ეკოტურისტული სერვისებისა და პროდუქტების განვითარებაში ადგილობრივი მოსახლეობის ჩართულობის წახალისება და მხარდაჭერა
სტრატეგიული ამოცანა 2.1:	ეფექტური, მიზნობრივი ორგანიზაციული და მარკეტინგული ღონისძიებების შემუშავება და განხორციელება
სტრატეგიული ამოცანა 3.1:	ეკოტურისტული რესურსების გადამეტებული გამოყენებისა და განადგურების თავიდან აცილება
სტრატეგიული ამოცანა 4.1:	საზოგადოების, ცენტრალური და ადგილობრივი მმართველობების თანამშრომლობა

3.6. პრიორიტეტული ქმედებები და 2021-23 წლების სამოქმედო გეგმა

ყველა სტრატეგიულ ამოცანას აქვს რამდენიმე პრიორიტეტული ქმედება, რომელთაგან თითოეულზე პასუხისმგებელია ჩართული ინსტიტუციებიდან ერთ-ერთი.

პრიორიტეტული ქმედებებისთვის, განხორციელების პირველი ეტაპისთვის, რომელიც მოიცავს 2021-23 წლებს, შემუშავდა კონკრეტული აქტივობების ჩამონათვალი. ეს აქტივობები ეფუძნება მონაწილე ინსტიტუციების (GNTA, NFA, APA, GEA) 2021-2023 წლების სამოქმედო გეგმებსა და მათ ფინანსურ რესურსებს.

მიზანი	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	შესრულების ვადები
1. ავთენტური, მაღალი ხარისხის, ოთხივე სებონის ტურისტული პროდუქტები და სერვისები განვითარებულია ქვეყნის მრავალფეროვანი ბუნებისა და მდიდარი ცოცხალი კულტურის საფუძველზე, ადგილობრივი მოსახლეობის აქტიური ჩართულობით	1.1 ეკოტურიზმის მაღალხარისხიანი შეთავაზებებისა და პროდუქტების განვითარების ხელშეწყობა, ეკოტურიზმის პრინციპებზე დაფუძნებული და საერთაშორისოდ აღიარებული კრიტერიუმების შესაბამისად (ეკოტურიზმის სტრატეგია, თავი 2.4)	1.1.1. ისტორიულ-კულტურული რესურსების ინვენტარიზაცია სახელმწიფო ტყის ტერიტორიებზე	2022-2023
		1.1.2. ბუნებრივი ღირსშესანიშნაობების (ტბები, ჩანჩქერები, მღვიმეები და ა.შ.) ინვენტარიზაცია სულ მცირე ორი სატყეო სამსახურის ტერიტორიაზე	2022
		1.1.3. არსებულ საერთაშორისო კრიტერიუმებზე დაყრდნობით ეკოტურიზმის ეროვნული სტანდარტების შემუშავება და მათი დანერგვის ხელშეწყობა	2022- 2023
		1.1.4. სტრატეგიის დაინტერესებული მხარეების შეთანხმების საფუძველზე ეკოტურისტული და სალაშერო ბილიკების გეგმარების, განვითარების, მშენებლობისა და მართვის ტექნიკური რეგლამენტის შემუშავება	2022
		1.1.5. რეკრეაციული ტყით სარგებლობის პროექტების შესარჩევად კრიტერიუმების შემუშავება	2021
		1.1.6. ტყის ტერიტორიებზე ეკოტურიზმის / რეკრეაციული განვითარების გეგმების შემუშავება ხუთი მუნიციპალიტეტისთვის	2021
		1.1.7. ტურისტულად მიმზიდველ ადგილებში (ეროვნული პარკები, კურორტები, მათ შორის ბამთრის კურორტებიც), ძირითადად დასახლებული პუნქტების მიმდებარე ტერიტორიებზე ეკოტურისტული ბილიკების (წრიული და მოვლე) კვლევა და მონიშვნა	2022
			2022
			2022-2023

მიზანი	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	შესრულების ვადები
		1.1.8. სულ მცირე ხეთი საგან-მანათლებლო (თემატური, ამბის გადმომცემი (storytelling)) მარშრუტის შემუშავება	2022
		1.1.9. სალაშქრო ბილიკების, მათ შორის დაცული ტერიტორიების დამაკავშირებელი საფეხმავლო ბილიკების განვითარება	2021-2023
	1.2 სხვადასხვა ტურისტულ მიმართულებაზე, მათ ბუნებრივ თუ კულტურულ ღირებულებებზე მორგებული ეკოტურისტული ინფრასტრუქტურის შექმნა და მართვა	1.2.1. ლანდშაფტისა და ბუნების შესაბამისი ეკომეგობრული მშენებლობის შიდა სახელმძღვანელო პრინციპების შემუშავება; (ბუნებისთვის უსაფრთხო მასალები, სეპტიკური ტუალეტები, მსუბუქი კონსტრუქციები, ტყისა და ეროვნული პარკების შემოგარენში გამოსაყენებლად)	2022-2023
		1.2.2. ინფრასტრუქტურის განვითარება (ვიზიტორთა ცენტრების შექმნა ყველა ეროვნულ პარკში, ვიზიტორთა რეგისტრაციის პუნქტები, გასაყიდი პუნქტები და ა.შ.; ხიდები, ნიშნები, საინფორმაციო დაფები ნიშნებისა და ტურისტული ქცევების შესახებ, ა.შ.) ბილიკებსა და ტურისტულ აღგილებში ბუნებრივი ძეგლების დასაცავად და ცნობიერების ასამაღლებლად.	2021-2022
		1.2.3. ტყიან ტერიტორიებში ათი ობიექტის მომზადება რეკრეაციული ტყითსარგებლობისთვის, ასევე საფეხმავლო ბილიკების მოწყობა	2022-2023
		1.2.4. სულ მცირე ერთი ბილიკის შემუშავება შესაბამისი ინფრასტრუქტურით შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთათვის	2021
			2022-2023

მიზანი	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	შესრულების ვადები
		1.2.5. რეგულარული მონი- ტორინგის საშუალებით დაცულ ტერიტორიებზე არსებული საფეხმავლო ბილიკების შენარჩუნე- ბა (ხიდები, მარკირება, ბილიკები და ა.შ.)	2021-2022
	1.3 სხვადასხვა არეა- ლისთვის, მათი ბუნებ- რივი და კულტურული ღირებულებების გათვალისწინებით, სხვადასხვა სახის საინტერპრეტაციო და საგანმანათლებლო სერვისების განვითა- რების ხელშეწყობა	1.3.1. ეკოტურისტული მიმა- რთულების მქონე სერვის -პროვაიდერებისთვის (მცირე და საშუალო ბიზ- ნესის წარმომადგენლე- ბი, მათ შორის საოჯახო სასტუმროების მფლობე- ლები) ტრენინგების ორ- განიზება მათი ბიზნეს-მე- ნეჯმენტის უნარ-ჩვევების გასაუმჯობესებლად, სადაც ძირითადი აქცენტი გაკეთდება კომუნიკაცია- ზე, უცხო ენაზე, ბიზნესის დაგეგმვაზე, ფასების გაანგარიშებაზე, მომსახუ- რების ხარისხის სტანდა- რტებზე, ბუღალ- ტრულ აღრიცხვაზე, ფინანსურ დაგეგმვასა და (ციფრულ) მარკეტინგზე	2022
		1.3.2. DMO-დანიშნულების ადგილის მართვის ორგა- ნიზაციის, TIC-ტურისტუ- ლი საინფორმაციო ცენტ- რისა და VC-ვიზიტორთა ცენტრის პერსონალის გადამზადება უნარ-ჩვევე- ბის, კულტურული ღირე- ბულებების დაფასებისა და ამ კულტურის ეფექტუ- რი ინტერპრეტეციის გაუმჯობესების მიზნით.	2021-2023
		1.3.3. ტრენინგის განხორცი- ელება თემაზე "ბილიკის მართვა და მარკირება"	2021
		1.3.4. გარემოს დაცვისა და ტურის გაძლიერების საკით- ხებზე სატრენინგო პროგ- რამებისთვის სახელ- მძღვანელო პრინციპების შემუშავება	2022-2023

მიზანი	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	შესრულების ვადები
		1.3.5. სულ მცირე ერთი ეკო-ტურიზმის თემატური საგანმანათლებლო პროდუქტის შემუშავება სხვადასხვა სამიზნე ჰაუ-ფისთვის (კერძოდ, ბავშვებიანი ოკასებისთვის, სტუდენტებისთვის, ხანდაზმული მოგზაურებისთვის და ა.შ.).	2023
		1.3.6. სულ მცირე ერთი „ნიშური“ პროდუქტის შემუშავება (მაგ., გეოლოგიური, ბოტანიკური ტურები და ველური ბუნების დაკვირვება) ტურისტების, მეცნიერებისა და მკვლევრებისთვის	2022-2023
	1.4 ეკონომიკური სარგებლიანობის გაზრდა ადგილობრივი და რეგიონული მასშტაბით ეკოტურისტული შეთავაზებების მეშვეობით	1.4.1. ადგილობრივი ტრადიციული წარმოების განვითარებისა და პოპულარიზაციის ხელშეწყობა (ხელნაკეთობები, პროდუქტები, არამატერიალური პროდუქტის კომპონენტები: ადგილობრივი ხალხური წაგებობები, პროდუქტის დამუშავებისა და შენახვის ტრადიციული გზები, ქართული სტუმართმოყვარეობა)	2021-2022
		1.4.2. სულ მცირე ერთი (საპილოტე) პროექტის შემუშავება, რომელმიც მონაწილეობას მიიღებს ყველა დაინტერესებული მხარე, ეკოტურიზმის მიზიდველობების გასაუმჯობესებლად და მხარდასაჭერად, ეკონომიკური სარგებლის მოსატანად და ვიზიტორების გამოცდილების ხარისხის ასამაღლებლად	2022-2023
	1.5 ეკოტურისტული სერვისებისა და პროდუქტების განვითარებაში ადგილობრივი მოსახლეობის ჩართულობის წახალისება და მხარდაჭერა.	1.5.1. დარგთაშორისი საველე კვლევების განხორციელება, სამუშაო შეხვედრების (ვორქშოფის) ორგანიზება	2022

მიზანი	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	შესრულების ვადები
		1.5.2. სერვისის მიმწოდებლების თანამშრომლობის (ნეთვორქინგის) წახალისება პროდუქტის გაყიდვისა და გარემოსდაცვით საკითხებზე	2023
2. მარკეტინგი და კომუნიკაცია შეესაბამება ეკოტურიზმის სამიზნებაზრდის მოთხოვნებს და ზრდის ვიზიტორების გარემოსდაცვით ცნობიერებას.	2.1 ეფექტური, მიზნობრივი ორგანიზაციული და მარკეტინგული ღონისძიებების შემუშავება და განხორციელება	2.1.1. გარკვეულ დაცულ ტერიტორიებზე ეროვნული პარკის ვიზიტორებისთვის სასაზღვრო ნებართვის რეგულაციების მოწესრიგება	2022-2023
		2.1.2. ეკოტურიზმის მომწოდებლებისთვის პროდუქციის დისტრიბუციის არხების განვითარება ICT ინოვაციური ტექნოლოგიების (მაგ. ციფრული თხრობა და ა.შ.), სასარგებლოვანი კონკურენციული მომსახურებისა და მომსახურების მომწოდებლების შესახებ	2021-2023
		2.1.3. საქმიანი ურთიერთობების დამყარება შეამავლებთან (DMO-დანიშნულების ადგილის მართვის ორგანიზაციები, ტუროპერატორები, ბიზნესა-სოციაციები და ა.შ.) და ერთობლივი აქტივობების განხორციელება ეკოტურისტული მიმართულებებისა და ეკოტურების პოპულარიზაციის მიზნით	2021-2023
		2.1.4. წამახალისებელი აქციის ორგანიზება, რაც გაზრდის ეკოტურიზმის მომსახურების საშუალებების ობიექტებზე ყოფნის ხანგრძლივობას, განსაკუთრებით ეკოაგრომეურნეობებში	2022-2023

მიზანი	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	შესრულების ვადები
		2.1.5. საერთაშორისო ბილიკების პოპულარიზაცია, როგორიცაა ამიერკავკასიის და ტრანსსაბაზღვრო ბილიკი	
		2.1.6. ეკოტურისტული პროდუქტების სპეციალური სარეკლამო ღონისძიების ორგანიზება (მაგ., ბუნების მეცნიერების ჭილდო)	2021-2023
3. ეკოტურიზმის განვითარება ხელს უწყობს მისი ძირითადი რესურსების - ქვეყნის მრავალფეროვანი ბუნებისა და მდიდარი ცოცხალი კულტურის გრძელვადიან პერსპექტივაში შენარჩუნებას.	3.1 ეკოტურისტული რესურსების გადამეტებული გამოყენებისა და განადგურების თავიდან აცილება	3.1.1. ვიზიტორთა მართვის გეგმის შემუშავება სულ მცირე ერთი ეროვნული პარკისთვის, რომელიც ითვალისწინებს გარემოჩე ზემოქმედებისა და ვიზიტორების გამტარუნარიანობის შეფასებას	2023
		3.1.2. შესაბამისი ინსტიტუციური შესაძლებლობების განვითარება გონივრულად და ეფექტურად მუშაობისთვის.	2022-2023
4. ეკოტურიზმის მართვა ყველა დონეზე ითვალისწინებს მულტისექტორულ, ინტერდისციპლინარულ და თანამონანილეობრივ მიდგომას, რომელიც ეფუძნება ეროვნულ კანონმდებლობას	4.1 საზოგადოების, ცენტრალური და ადგილობრივი მმართველობების თანამშრომლობა	4.1.1. სათემო ტურიზმის (CBT) პრინციპების გათვალისწინებით, ადგილობრივი მოსახლეობის ეკოტურიზმის განვითარების პროცესში მონაწილეობისთვის რეკომენდაციების შემუშავება	2023
		4.1.2. სამიზნე მუნიციპალიტეტების თვითმმართველობების ჩართულობის მექანიზმის შემუშავება	2021-2023

4. განხორციელება და მონიტორინგი

ეკოტურიზმის ზემოხსენებული სტრატეგიის განხორციელება მხოლოდ იმ შემთხვევაშია შესაძლებელი, თუკი რამდენიმე ინსტიტუცია და პირი ითანამშრომლებს და ხელს შეუწყობს საქართველოში მდგრადი ეკოტურიზმის განვითარების საერთო მიზანს.

ამ აუცილებელი ერთობლივი ძალისხმევის მიუხედავად, ბუნებრივია, ძირითადი პასუხისმგებლობა ტურიზმზე საქართველოს ტურიზმის ეროვნულ ადმინისტრაციას ეკისრება.

საკოორდინაციო კომიტეტის დაარსება, მიზნად ისახავს დაინტერესებული მხარეების მიერ განხორციელების ეტაპის მუდმივ, ერთობლივ მონიტორინგს. საკოორდინაციო კომიტეტი იკრიბება წელიწადში ორგანიზაციების მიერ დამატებითი მონიტორინგის მიზანით.

მრჩეველთა საბჭოს წევრები არიან:

- GNTA (წამყვანი)
- NFA
- APA
- GEA
- GIZ – როგორც პროცესის მხარდამჭერი
- საჯიროების შემთხვევაში, მომსახურების მიზნით მრჩეველთა საბჭოში შეიძლება მოიწვიონ დამატებითი პროფესიული ასოციაციები, ექსპერტები და სხვა დონორი მოგანიზაციები

საქართველოს ეკოტურიზმის სტრატეგიის საკოორდინაციო კომიტეტი:

- საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია იწვევს საკოორდინაციო კომიტეტს სხდომებზე და ზრუნავს შეხვედრების დღის წესრიგსა და ოქმებზე;
- ეკოტურიზმის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის შესრულების მონიტორინგი;
- 2021/23 წლების სამოქმედო გეგმების აღსრულების საფუძველზე 2024 წლის შემდგომი სამოქმედო გეგმების შემუშავება. დავალებებისა და პროცედურების დამატებითი დეტალები შეიძლება განისაზღვროს საკოორდინაციო კომიტეტის დებულების დოკუმენტში.

5. გამოყენებული ლიტერატურა და ფანართები

5.1. გამოყენებული ლიტერატურა

ACT baseline survey for CENN (2019): Sustainable Forest Management for Rural Development. “Sustainable Forest Management for Climate Resilient Rural Development”

APA (2015): Assessment and Development and Ecotourism Potential of the Protected Areas of Georgia. Strategy for tourism development in Protected Areas of Georgia.

Balmford, A.; Beresford, J.; Green, J.; Naidoo, R.; Walpole, M.; Manica, A. A global perspective on trends in nature-based tourism. PLoS Biol. 2009, 7, e1000144.

Bus, J. impact of attitude, materialism, and motivation. J.Res. 2015, 68, 1854–1861.

CENN (2016): Assessment of the Recreational Potential of Georgian Forests. Sustainable Forest Governance in Georgia: Phase 2 project.

CENN (2018): An institutional Model and Action Plan for Management of Recreational Forests in Georgia

Denman, R; WWF international (2001).

EPPEAR/ADA CaucaSust projects 2017-2020; Prospects for Sustainable Tourism Development in the Borough Stepantsminda. Case-study research and teaching report. TSU/ BOKU

GEA and DEPA consulting for the GRETA project (2019): Baseline and Market Feasibility Study for Sustainable Mountain Tourism.

Geostat. Tourism Survey 2017

GNTA (2018, 2019): Georgian Tourism in Figures 2018, <https://gnta.ge/wp-content/uploads/2019/02/2018-ENG.pdf>; Georgian Tourism in Figures 2017, <https://gnta.ge/wp-content/uploads/2019/02/2017-ENG.pdf>

GNTA (2019): Georgian Tourism in Figures 2018, <https://gnta.ge/wp-content/uploads/2019/02/2018-ENG.pdf>

GNTA. Georgian Tourism in Figures 2016. Available at: gnta.ge/wp-content/uploads/2016/08/ENG.pdf

Gugushvili, T.; Salukvadze, G.; Salukvadze, J. Fragmented development: Tourism-driven economic changes in Kazbegi, Georgia. Ann. Agrar. Sci. 2017, 15, 49–54.

GNTA (2019): Georgian Tourism in Figures 2018, <https://gnta.ge/wp-content/uploads/2019/02/2018-ENG.pdf>.

GNTA: Marketing, Branding and Promotional Strategy for Georgia. 2017

Holden, A.; Sparrowhawk, J. Understanding the motivations of ecotourists: The case of trekkers in Annapurna, Nepal. Int. J. Tour. Res. 2002, 4, 435–446

Hultman, M.; Kazemina, A.; Ghasemi, V. Intention to visit and willingness to pay premium for ecotourism: The International Ecotourism Society”. “What is Ecotourism? | www.ecotourism.org, Retrieved 2016-11-17.

Katz, D. The functional approach to the study of attitudes. Public Opin. Q. 1960, 24, 163–204. [CrossRef]

Khartishvili, L.; Muhar, A.; Dax, T.; Khelashvili, I. Rural Tourism in Georgia in Transition: Challenges for Regional Sustainability. Sustainability 2019, 11, 410.

Luo,Y.;Deng,J.TheNewEnvironmentalParadigm and nature-based tourism motivation. J.TravelRes. 2008, 46, 392–402

- Marques, C.; Reis, E.; Menezes, J. Profiling the segments of visitors to Portuguese protected areas. *J. Sustain. Tour.* 2010, 18, 971–996. [CrossRef].
- Ministry of Environment Protection and Agriculture of Georgia & NFA (2019): Forest Sector Communication Strategy and Action Plan 2020-2024
- Ministry of Environment Protection and Agriculture of Georgia & NFA (2019): Georgia's Fifth National Report to the Convention on Biological Diversity
- Ministry of Economy and Sustainable Development & GNTA (2015) Georgia National Tourism Strategy 2025, Volume 1: Situation Analysis
- Ministry of Infrastructure and Regional Development of Georgia (2019): Strategy for the Development of Georgia's Mountain Settlements in order to ensure equal and sustainable development of Georgian regions (2019-2023)
- Panin, B.; Mbrica, A. Potentials of Ecotourism as a Rural Development Tool on the Base of Motivation Factors in Serbia; Institute of Agricultural Economics: Sofia, Bulgaria, 2014; p. 597.
- PIN (2016); Kazbegi Development Strategy 2016-2020 (p.21)
- Salukvadze, G., Gugushvili, T., Salukvadze, J., (2020) Spatial Peculiarities of Local Tourism Supply Chains in High-Mountainous Georgia: Challenges and Perspectives. *European Journal of Geography*.
- Smith, M.B.; Bruner, J.S.; White, R.W. Opinions and Personality; Wiley: New York, NY, USA, 1956.
- Tourism Sector in Kazbegi. PIN report (2015)
- Transboundary Joint Secretariat (2017): Eco-tourism in and around Protected Areas in South Caucasus
- Travel Res.* 2002, 40, 270–280.
- UNDP: Ajara National Parks Sustainable Development Strategy; GEF financed project: Expansion and Improved Management Effectiveness of the Adjara Region's Protected Areas (2015)
- UNWTO: <http://sdt.unwto.org/en/content/eco-tourism-and-protected-areas>
- Visitor survey provided by APA and GNTA, analysis of tourism marketing research documents (tourism marketing analysis, APAs and NFAs ecotourism development strategy documents).
- Weaver, D.B.; Lawton, L.J. Overnight ecotourist market segmentation in the Gold Coast hinterland of Australia.
- Wood, M.E. Ecotourism: Principles, Practices and Policies for Sustainability; The International Ecotourism Society: North Bennington, VT, USA, 2002.
- www.apa.gov.ge
www.tjs-caucasus.org/?p=1506
www.sakpatenti.gov.ge/ka/page/122/

5.2. დანართი 1: ლოგიკური სქემა

ხედვა:

„2030 წლისათვის საქართველო იქნება წამყვანი, ეკოტურისტული ქვეყანა კავკასიის რეგიონში, რომელიც მისი მდიდარი ცოცხალი კულტურისა და ბუნების, აგრეთვე, მაღალი ხარისხის მომსახურების გათვალისწინებით უზრუნველყოფს ოთხივე სეზონის ეკოტურისტულ შეთავაზებებს.“

ეკოტურიზმი საქართველოში უზრუნველყოფს ტურისტებისთვის ავთენტური გამოცდილების გაზიარებას, სარგებელი მოაქვს ადგილობრივი თემებისთვის და მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს ქვეყნის ეკონომიკურ კეთილდღეობას; ამავე დროს, იგი უზრუნველყოფს ბუნებრივი და კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნებას და გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლებას ტურისტებსა და ადგილობრივ მოსახლეობაში“.

მიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	წამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
1. ავთენტური, მაღალი ხარისხის, ოთხივე სეზონის ტურისტული პროდუქტები და სერვისები განვითარებულია ქვეყნის მრავალფეროვანი ბუნებისა და მდიდარი ცოცხალი კულტურის საფუძველზე	<ul style="list-style-type: none"> ■ მარკირებული საფეხმავლო და საგანმანათლებლო ბილიკების სიგრძე(კმ) ■ ეკოტურისტული პროდუქტებს, შეთავაზებების რაოდენობა (წელიწადში) ■ ბრენდირებული ეკოტურისტული სერვისებისა და პროდუქტების რაოდენობა 	1.1 ეკოტურიზმის მაღალხარისხის შეთავაზებებისა და პროდუქტების განვითარების ხელშეწყობა, ეკოტურიზმის პრინციპებზე დაფუძნებული და საერთაშორისო აღიარებული კრიტერიუმების შესაბამისად (თავი 2.4)	<p>1.1.1 ისტორიულ-კულტურული რესურსების ინვენტარიზაცია ტყიან ტერიტორიებზე</p> <p>1.1.2 ბუნებრივი ღირსშესანიშნაობების ინვენტარიზაცია მინიმუმ ორ რეგიონში (ტბები, ჩანჩქერები, მდვიმეები და ა.შ.)</p>	NFA- ეროვნული სატყეო სააგენტო	<p>ინფორმაციის შეგროვება ისტორიულ-კულტურული რესურსების შესახებ (NFA)</p> <p>მონაცემთა ბაზის ტექნიკური მომზადება (NFA)</p>

საქართველოს ეკოტურიზმის სტრატეგია

მიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	წამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
			<p>1.1.3 არსებულ, საერთაშორისო კონტრიულობით ეკო-ტურიზმის ეროვნული სტანდარტების შემუშავება და მათი დანერგვის ხელშეწყობა</p>	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია (საქართველოს ეკოტურიზმის ასოციაციასთან თანამშრომლობით)	<p>სამუშაო ჰაუფისშექმნა; სახელმძღვანელო პრინციპების მომზადება ტურიზმის სერვისის პროვაიდერების ან/და სხვა წარმომადგენლებისთვის;</p> <p>სახელმძღვანელოს პრეზენტაცია სამიზნე ჰაუფებისთვის.</p>
			<p>1.1.4 სტრატეგიის დაინტერესებული მხარეების შეთანხმების საფუძველზე ეკოტურისტული და სალაშქრო ბილიკების გეგმარების, განვითარების, მშენებლობისა და მართვის ტექნიკური რეგლამენტის შემუშავება</p>	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია (NFA-ეროვნულ სატყეო სააგენტოსთან, APA-დაცული ტერიტორიების სააგენტოსთან და GEA-საქართველოს ეკოტურიზმის ასოციაციასთან თანამშრომლობით)	<p>სამუშაო ჰაუფის შექმნა; ეკოტურისტული და სალაშქრო ბილიკების ტექნიკური სახელმძღვანელო პრინციპების მომზადება;</p> <p>ყველა შესაბამისი დაინტერესებული მხარის ჩართვა (მაგ., საჭარო გამოსვლები და დისკუსიები);</p> <p>სახელმძღვანელო პრინციპების მიღება და მინიჭება მთავრობისთვის დასამტკიცებლად.</p>
			<p>1.1.5 რეკრეაციული ტყით სარგებლობის პროექტების შესარჩევად კრიტიკულების შემუშავება</p>	NFA- ეროვნული სატყეო სააგენტო	ტექნიკური დოკუმენტის მომზადება და მისი ადაპტირება, როგორც — ეროვნული სატყეო სააგენტოს (NFA) შინაგანესისა

საქართველოს ეკოტურიზმის სტრატეგია

მიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	წამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
			<p>1.1.6 ტყის ტერიტორიებზე ეკოტურიზმის/რეკრეაციული განვითარების გეგმების შემუშავება ხუთი მუნიციპალიტეტისთვის</p> <p>1.1.7 ტურისტულად მიმზიდველ ადგილებში (ეროვნული პარკები, კურორტები, მათ შორის ზამთრის კურორტებიც), მეტწილად თემების მიმდებარე ტერიტორიებზე ეკოტურისტული ბილიკების (წრიული და მოკლე) მოკვლევა და მონიშვნა</p> <p>1.1.8 გეოპარკების (გეოლოგიური პარკების) შექმნა მინიმუმ ერთ დაცულ ტერიტორიაზე (მაგ., ვაშლოვანის დაცული ტერიტორია)</p>	<p>NFA- ეროვნული სატყეო სააგენტო</p> <p>GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია</p> <p>APA- დაცული ტერიტორიების სააგენტო</p>	<p>მოსამზადებელი კვლევის განხორციელება; ეკოტურიზმის განვითარების მინიმუმ ორი ინდივიდუალური გეგმის შემუშავება</p> <p>მინიმუმ თითო სალაშქრო ბილიკის განვითარება რაჭა-ლეჩხუმსა და ჩოხატაურში (გურია) (NFA):</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ აღნიშნულ პრიორიტეტულ ადგილებზე საველე კვლევის ჩატარება ■ ორი წრიული ბილიკის დაგეგმვა ■ ბილიკის პროექტების მომზადება და განხორციელება. <p>სამუშაო ჰგუფის შექმნა; არსებული მასალისა და კვლევების შედეგების განხილვა და შეჯამება; ცოდნის ხარვეზების იდენტიფიცირება გეოლოგიური პარკის წარმატებით შესაქმნელად; შესაბამისი პირველადი კვლევის ჩატარება.</p>

მიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	წამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
			1.1.9 მინიმუმ ხუთი საგანმანათლებლო (თემატური, ამბის გადმომცემი (storytelling)) ბილიკის შემუშავება	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	ბილიკების მოსაწყობად ხუთი ლოკაციის განსაზღვრა; ხუთი ბილიკის კონცეფციების შემუშავება.
			1.1.10 სალაშქრო ბილიკების, მათ შორის ეროვნული პარკებისა და სხვადასხვა რეგიონის დამაკავშირებელი საფეხმავლო ბილიკების განვითარება ტრანსსასაზღვრო ეკოდერეფნების ჩათვლით	APA- დაცული ტერიტორიების სააგენტო	კავკასიის ჭარბტენიანი ტერიტორიების მარშრუტის შემუშავება: ■ მარშრუტის შემუშავების მიზნით კვლევების განხორციელება და დაგეგმვა; ■ ველობილიკის შექმნა და მარკირება/ მონიშვნა ■ ორი დაცული ტერიტორიის დამაკავშირებელი ბილიკის შესაქმნელად შესაძლებლობების კვლევა

მიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	წამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
		1.2 სხვადასხვა ტუ- რისტულ მიმა- რთულებებსა და მათ ბუნებრივ თუ კულტურულ ღირებულებებ- ზე მორგებული ეკოტურისტული ინფრასტრუქტუ- რის შექმნა და მართვა	1.2.1 ლანდშაფტისა და ბუნების შესაბამი- სი ეკომეგობრული მშენებლობის შიდა სახელმძღვანელო პრინციპების შემუ- შავება (ბუნებისთვის უსაფრთხო მასალები, სეპტიკური ტუალე- ტები, მსუბუქი კონსტ- რუქციები), რომელიც გამოყენებული იქნება ტყისა და ეროვნული პარკების შემოგარენში	NFA-ეროვნული სატყეო სააგენტო (APA-დაცული ტერიტორიების სააგე- ნტოსთან თანამშრომ- ლობით)	ტექნიკური დოკუმენტის შემუშავება და მისი, რო- გორც ეროვნული სატ- ყეო სააგენტოს (NFA) შინაგანაწესის აღაპტი- რება; სახელმძღვანელო პრინ- ციპების შემუშავება ძი- რითადი ტიპის ინფრას- ტრუქტურის იდენტი- ფიცირების საფუძველ- ზე(APA)
			1.2.2 ინფრასტრუქტურის განვითარება (ვიზიტო- რთა ცენტრების შექმნა ყველა ეროვნულ პარკში, ვიზიტორთა რეგისტრაციის პუნქტე- ბი, გასაყიდი პუნქტები და ა.შ.; ხიდები, ნიშ- ნები, საინფორმაციო დაფები ნიშნებისა და ტურისტული ქცევების შესახებ, ა.შ.) ბილი- კებსა და ტურისტულ ადგილებში ბუნებრივი ძეგლების დასაცავად და ცნობიერების ასა- მაღლებლად.	APA-დაცული ტერიტო- რიების სააგენტო	ინფრასტრუქტურის გან- ვითარება ფშავ-ხევსუ- რეთის და ხარაგაულის ეროვნულ პარკებში

საქართველოს ეკოტურიზმის სტრატეგია

მიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	წამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
			1.2.3 ტყიან ტერიტორიებში ათი რეკრეაციული ზონის მომზადება და ასევე, საფეხმავლო ბილიკების მოწყობა	NFA-ეროვნული სატყეო სააგენტო	მინიმუმ ხუთი ღია სივრცის იდენტიფიცირება რეკრეაციული საქმიანობისთვის რაჭა-ლეჩხუმსა და ჩოხატაურში საფეხმავლო ბილიკების მოწყობა ეროვნული სატყეო სააგენტოს ადგილობრივი/რეგიონალური პერსონალის მიერ
			1.2.4 მინიმუმ ერთი ბილიკის შემუშავება შესაბამისი ინფრასტრუქტურით შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთათვის	APA-დაცული ტერიტორიების სააგენტო	მაკვლევა და დაგეგმვა შემდგომი მარკირებისთვის (მაგ., თბილისის ეროვნულ პარკში)
			1.2.5 რეგულარული მონიტორინგის საშუალებით დაცულ ტერიტორიებზე არსებული საფეხმავლო ბილიკების შენარჩუნება (ხიდები, მარკირება, ბილიკები და ა.შ.)	APA-დაცული ტერიტორიების სააგენტო	ვაშლოვანის, ლაგოდების, მტირალას, ალგეთისა და კინტრიშის ეროვნულ პარკებში არსებული საფეხმავლო ბილიკების მართვა

მიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	წამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
		1.3 სხვადასხვა არეა- ლებისთვის, მათი ბუნებრივი და კულტურული ღი- რებულებების გათ- ვალისწინებით, სხვადასხვა სახის საინტერპრეტაციო და საგანმანათ- ლებლო სერვისე- ბის განვითარების ხელშეწყობა	1.3.1 ეკოტურიზმის სა- სწავლო მასალების შემუშავება (რე- ინჟირებისთვის, მეტყევებისთვის, გიდებისთვის) ადგი- ლობრივი კულტურისა და ბუნების შესახებ ცოდნის გასაღრმა- ვებლად, პროდუქტის ინტერპრეტაციის, ბიზნესის დაგეგმვის, მარკირებისა და მენე- ჯმენტის პრაქტიკული უნარ-ჩვევების მისა- ღებად	APA-დაცული ტერი- ტორიების სააგენტო (NFA-ეროვნულ სატყეო სააგენტოსთან თანამ- შრომლობით)	რეინჯერთა სასწავლო მასალების მომზადება ორ ეროვნულ პარკში

საქართველოს ეკოტურიზმის სტრატეგია

მიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	წამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
			<p>ბიზნესის დაგეგმვაზე, ფასების გაანგარიშებაზე, მომსახურების ხარისხის სტანდარტებზე, ბუღალტ- რულ აღრიცხვაზე, ფინანსურ დაგეგმვასა და (ციფრულ) მარკეტინგზე</p>		
			<p>1.3.3 DMO-დანიშნულების ადგილის მართვის ორგანიზაციის, TIC-ტურისტული საინფორმაციო ცენტრის და VC-ვიზი- ტორთა ცენტრის პერსონალის გ ადამიადება უნარ-ჩვე- ვების კულტურული ღირებულებების დაფასებისა და ამ კულტურის ეფექტური ინტერპრეტეციის გაუმჯობესების მიზნით.</p>	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	<p>მინიმუმ ერთი საერთო ტრენინგის ჩატარება სულ მცირე ხუთ ადგი- ლას ეკოტურიზმის შესახებ ცნობიერების ამაღლების საკითხებში დანიშნულების ადგილის მართვის ორგანიზაციის, ტურისტული საინფო- რმაციო ცენტრისა და ვიზიტორთა ცენტრის პერსონალისთვის</p>
			<p>1.3.4 ტრენინგი ბილიკის მართვასა და მარკი- რებაზე</p>	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	<p>სვანეთში ბილიკის მარკირებისა და რაჭა-ლეჩხუშში ბილიკების მართვის ტრენინგის ორგანიზება GRETA-ს პროექტთან თანამშრომლობით</p>

საქართველოს ეკოტურიზმის სტრატეგია

მიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	წამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
			1.3.5 ტრენერებისთვის სატრენინგო პროგრა- მის შემუშავება გარე- მოსდაცვისა და ტურის გაძლოლის საკითხებზე	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	ტრენერების ტრენი- ნგი არ არის 2021/22 წლების სამუშაო გეგმის ნაწილი, მაგრამ გრძელვადიან პერ- სპექტივაში, წელიწადში მინიმუმ ერთი ტრენინგი მაინც ჩატარდება სხვა- დასხვა ეკოტურისტული პროდუქტის შესახებ
			1.3.6 მინიმუმ ერთი ეკო- ტურიზმის თემატური საგანმანათლებლო პროდუქტის შემუშავე- ბა სხვადასხვა სამიზნე ჰგუფისთვის (კერძოდ, ბავშვებიანი ოჯახე- ბისთვის, სტუდენტე- ბისთვის, ხანდაზმული მოგზაურებისთვის და ა.შ.).	APA- დაცული ტერიტო- რიების სააგენტო	არსებული ინტერპრეტა- ციის მასალის მორგება სხვადასხვა სამიზნე ზეუფებისთვის
			1.3.7 მინიმუმ ერთი „ნიშუ- რი“ პროდუქტის შემუ- შავება (მაგ., გეოლო- გიური, ბოტანიკური ტურები და ველური ბუნების დაკვირვება) ტურისტების, მეცნიე- რებისა და მკვლევა- რებისთვის	APA- დაცული ტერიტო- რიების სააგენტო	ვაშლოვანის ეროვნულ პარკში პროდუქტის განვითარების პროცესის დაგეგმვარება და დაწყება

მიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	წამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
		1.4 ეკოტურისტული შეთავაზებების საშუალებით ადგი- ლობრივი და რე- გიონული მასშტა- ბით ეკონომიკური სარგებლიანობის გაზრდა	1.4.1 ადგილობრივი ტრადიციული წარმო- ების განვითარებისა და პოპულარიზაციის ხელშეწყობა (ხელნაკეთობები, პროდუქტები, არამა- ტერიალური პროდუქ- ტის კომპონენტები: ადგილობრივი ხალხური ნაგებობები, პროდუქტის დამუშა- ვებისა და შენახვის ტრადიციული გზები, ქართული სტუმარ- თმოყვარეობა)	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	პროდუქტის განვითა- რების ხელშეწყობა, რომელსაც პროფესიუ- ლი ასოციაციები უზრუნ- ველყოფენ
			1.4.2 მინიმუმ ერთი (საპილოტებები) პრო- ექტის შემუშავება, რომელშიც მონაწილე- ობას მიიღებს ყველა დაინტერესებული მხარე, ეკოტურიზმის მიმზიდველობების გასაუმჯობესებლად და მხარდასაჭერად, ეკონომიკური სარგებ- ლის მოსატანად და ვიზიტორების გამოცდილების ხარისხის ასამაღლებლად.	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	სამიზნე რეგიონები: ფშავი, ქვემო ქართლი ან გურია

შიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	წამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
2. ადგილობრივი მოსახლეობა აქტიურად უზრუნ- ველყოფა ეკოტუ- რიზმის მომსახუ- რებას და მისგან იღებს სარგებელს. ეკოტურიზმის განვითარებაში ადგილობრივი თემების ჩართვით შენარჩუნებულია ეკოტურისტული რესურსები	ეკოტურიზმისთვის შე- საფერისი საწოლების რაოდენობა საოჯახო სასტუმროებში ■ გარემოსდაცვით განათლებასა და/ ან გიდობისთვის გადამზადებულ პირთა რაოდენობა (მეტყველები, რეინჯ- რები, ადგილობრივი მოსახლეობა),	2.1 მაღალი ხარისხის ეკოტურისტული სერვისებისა და პროდუქტების განვითარებაში ადგილობრივი მოსახლეობის ჩართულობის წახალისება და მხარდაჭერა.	ტრანსდისციპლინური კვლე- ვის განხორციელება, სამუ- შაო შეხვედრები კონკრეტულ გეოგრაფიულ ადგილებში	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია	ეკოტურიზმის სფეროში კვლევების გაღრმავების მიზნით აკადემიურ მეც- ნიერებებთან, დარგო- ბრივ ასოციაციებთან შეთანხმების მიღწევა (მაგ., ურთიერთთანა- მშრომლობის მემორა- ნდუმით)
			2.1.1 ბიზნესის რეგიონალუ- რი თანამშრომლობის მხარდაჭერა (ქსელში ჩართვა), როგორც პროდუქციის გაყიდ- ვის, ასევე გარემოს დაცვის კუთხით	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია	ეროვნული პროფე- სიული ასოციაციების მხარდაჭერა ეროვნულ დონეზე ეკოტურიზმის ფორუმის ან კონფერენ- ციის ორგანიზებაში
3. მარკეტინგი და კომუნიკაცია შეესა- ბამება ეკოტურიზ- მის სამიზნე ბაზრე- ბის მოთხოვნებს და ზრდის ვიზიტო- რების ეკოლოგიურ ცნობიერებას.	■ წელიწადში საერთა- შორისო მედიით გამუქების რაოდე- ნობა საქართველოში ბუნებასთან და კულ- ტურასთან დაკავში- რებულ თემებზე; ■ ვიზიტორთა რაო- დენობა ეროვნული პარკის ვიზიტორთა ცენტრებში და ტური- ზმის საინფორმაციო ცენტრებში	3.1 ეფექტური მიზ- ნობრივი ორგა- ნიზაციული და მარკეტინგული დონისძიებების შემუშავება და განხორციელება	3.1.1 გარკვეულ დაცულ ტე- რიტორიებზე ეროვნუ- ლი პარკის ვიზიტორე- ბისათვის სასაზღვრო ნებართვის რეგულაცი- ების მოწესრიგება	APA- დაცული ტერიტორიების სააგენტო	სამუშაო ჯგუფის შექმნა, GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციისა და შინაგან საქმეთა სამი- ნისტროს ნარმომადგენ- ლების მონაწილეობით; შეთანხმების მიღწევა (მაგ. ურთიერთთანამ- შრომლობის მემორა- ნდუმით) ყველა ეროვ- ნული პარკის საერთო რეგულაციებსა და ოპტიმიზაციის პროცედურებზე.

მიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	ნამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
			<p>3.1.2 ეკოტურიზმის მომწოდებლებისთვის პროდუქციის დისტრიბუციის არხების განვითარება ICT ინოვაციური ტექნოლოგიების (მაგ. ციფრული თხრობა და ა.შ.), სასარგებლო აპლიკაციებისა და ონლაინპლატფორმის (ვებგვერდი) საშუალებით, რომლებიც უზრუნველყოფენ პრაქტიკული ინფორმაციის გავრცელებას ეკობილიკების, ტურებისა და მომსახურების მომწოდებლების შესახებ</p>	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	ეკოტურიზმის სერვისების ამჟამინდელი მომწოდებლების მხარდაჭერა თავიანთი პროდუქციისა და მომსახურების იმ საერთაშორისო შევეთების პლატფორმებზე განთავსებაში, რომლებიც სპეციალიზებულია ეკოტურიზმის პროდუქტებზე /მომსახურებებზე
			<p>3.1.3 საქმიანი ურთიერთობების დამყარება შუამავლებთან (DMO-დანიშნულების ადგილის მართვის ორგანიზაციები, ტურპრერატორები, ბიზნესასოციაციები და ა.შ.) და ერთობლივი აქტივობების განხორციელება ეკოტურისტები მიმართულებებისა და ეკოტურების პოპულარიზაციის მიზნით</p>	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	მინიმუმ სამი სარეკლამო ტურის ორგანიზება, რომელიც ორიენტირებულია ეკოტურიზმის რესურსებსა და პროდუქტებზე

მიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	წამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
			3.1.4 წამახალისებელი ვაუჩერების სისტემის გაცნობა და დანერგვა, რაც გამოიყენება ეკოტურიზმის მომსახურების საშუალებების ობიექტებზე ყოფნის ხანგრძლივობას, განსაკუთრებით ეკოაგრომეურნეობებში	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	ადგილობრივ DMO-დანიშნულების ადგილის მართვის ორგანიზაციასთან ერთად წამახალისებელი ვაუჩერის პრაქტიკის საპილოტე კონცეფციის შემუშავება (ქუთაისის მაგალითზე)
			3.1.5 საერთაშორისო ბილიკების პოპულარიზაცია, როგორიცაა ამიერკავკასიის და ტრანსსასაზღვრო ბილიკი	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	ტრანსსასაზღვრო და ამიერკავკასიის პროდუქტების პრეტენზიაცია ტუროპერატორებისთვის, გიდებისა და სხვა პოტენციური რეალიზატორებისათვის.
			3.1.6 მრავალფეროვანი ინფორმაციული და სარეკლამო მასალების (სახელმძღვანელოები, რეჟები, ღია ბარათები, ბროშურები) მომზადება ვიზიტორთა და ტურიზმის საინფორმაციო ცენტრების, და დანიშნულების აღიღილის მართვის ორგანიზაციებისთვის	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	ტრანსსასაზღვრო ეკოტურიზმის პროდუქტების სარეკლამო ბროშურის (ბეჭდური და ელექტრონული) შემუშავება

საქართველოს ეკოტურიზმის სტრატეგია

მიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	წამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
			<p>3.1.7 ადგილობრივი პროდუქტებისა და ტურისტული დანიშნულების ადგილების სარეკლამო კამპანიების შემუშავება და განხორციელება (მაგ. „ეკოტურიზმის წელი“)</p> <p>3.1.8 ეკოტურისტული პროდუქტების სპეციალური სარეკლამო ღონისძიების ორგანიზება (მაგ., ბუნების მეცნიერების ჭილდო)</p>	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	— განხორციელდება 2022 წლის შემდეგ
4. ეკოტურიზმის განვითარება ხელს უწყობს მისი ძირითადი რესურსების — ქვეყნის მრავალფეროვანი ბუნებისა და მდიდარი ცოცხალი კულტურის გრძელვადიან პერსეუნივარუნებას	■ ეკოტურიზმთან დაკავშირებული მართვის გეგმების მქონე ტერიტორიების სიდიდე (კმ ²)	4.1 ეკოტურისტული რესურსების გადამეტებული გამოყენებისა და განადგურების თავიდან აცილება	4.1.1 ვიზიტორთა მართვის გეგმის შემუშავება მინიმუმ ერთი ეროვნული პარკისთვის, რომელიც ითვალისწინებს გარემოზე ზემოქმედების და გამტარუნარიანობის შეფასებას	APA-დაცული ტერიტორიების სააგენტო	ვიზიტორთა მართვის გეგმის შემუშავება მინიმუმ ერთ დაცულ ტერიტორიაზე (თუშეთის ეროვნული პარკი ან ვაშლოვანის ეროვნული პარკი)

საქართველოს ეკოტურიზმის სტრატეგია

მიზნები	ინდიკატორები	სტრატეგიული ამოცანები	პრიორიტეტული ქმედებები	წამყვანი ინსტიტუციები	აქტივობები (სამუშაო გეგმა 2021/23)
			4.1.2 შესაბამისი ინსტიტუ-ციური შესაძლებლობების განვითარება გონივრულად და ეფექტურად მუშაობისთვის: ეკოტურიზმის მენეჯმენტში ერთობლივი კოორდინაციის პრაქტიკის მექანიზმების შექმნა	APA-დაცული ტერი-ტორიების სააგენტო (GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაციასთან თანამშრომლობით)	რეგიონალურ დონეზე დაცული ტერიტორიების პერსონალისთვის ტურიზმის მენეჯმენტის საერთო სასწავლო პროგრამების შემუშავება (საჭიროების შემთხვევაში DMO-დანიშნულების ადგილის მართვის ორგანიზაციის თანამშრომლებთან ერთად)
5. ეკოტურიზმის მართვა ყველა დონეზე ითვალისწინებს მულტისექტორულ, ინტერდისციპლინარულ და თანამონაბრუნვის მიღებობის, რომელიც ეფუძნება ეროვნულ კანონმდებლობას	<ul style="list-style-type: none"> ■ ეკოტურიზმის მართვის გეგმების რაოდენობა ■ წელიწადში საკოორდინაციო კომიტეტის სხდომების რაოდენობა 	5.1 ფინანსური საშუალებების გონივრული და ეფექტური გამოყენება	5.1.1 სახელმძღვანელო მითითების შემუშავება საზოგადოების ტურიზმის განვითარების პროცესში მონაბილეობისთვის — სათემო ტურიზმის (CBT) პრიცეპების გათვალისწინებით	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	სათემო ტურიზმის (CBT) კონცეფციის განმარტება და ძირითადი პრინციპები საქართველოსთვის; ადგილობრივთა ჩართულობის გეგმის შემუშავება მინიმუმ ერთი რეგიონისთვის.
			5.1.2 დაინტერესებულ მხარეებთან რეგულარული საკოორდინაციო შეხვედრების ჩატარება	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	წელიწადში ორი სამუშაო შეხვედრის ორგანიზება და მოხსენება
			5.1.3 წელიწადში ერთხელ სამოქმედო გეგმის შესრულების მონიტორინგი	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	ეკოტურიზმის საკონსულტაციო საბჭოს მანდატის, წარმომადგენლობითი ინსტიტუციების/აქტორების როლის განსაზღვრა

5.3. დანართი 2: ეკოტურიზმის დაინტერესებული მხარეები საქართველოში

ძირითადი დაინტერესებული მხარეები ეკოტურიზმში					
ძირითადი დაინტერესებული მხარეები	როლი	ინტერესის სფერო	მნიშვნელობა	გავლენა	
			დაბალი, საშუალო, მაღალი		
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GNTA-საქართველოს ტურიზმის ეროვნული აღმინისტრაცია	ქვეყანაში ტურიზმის სექტორის მართვა; საქართველოს ტურიზმის განვითარების ეროვნული სტრატეგიის მომზადება; საქართველოს, როგორც უნიკალური სამოგზაურო მიმართულების, პოზიციონირება საერთაშორისო ტურისტულ რუკაზე.	ეკოტურიზმის, როგორც ტურიზმის აღტერნატიული ფორმის განვითარება - ახალი პროდუქტი, სოფლის ეკონომიკის მრავალფეროვნება, რეგიონული განვითარება	საშუალო	დაბალი
	DMO-დანიშნულების აღგილის მართვის ორგანიზაციები	მიმართულების ხელშეწყობა და რეალიზაცია რეგიონალურ და საერთაშორისო ტურისტულ ბაზარზე; რეგიონში ტურიზმის განვითარების დაგეგმვის, მართვისა და რეალიზაციის მისაღწევად ტურიზმის, მრეწველობის, მთავრობისა და საზოგადოების ღიღერებს შორის მრავალმხრივი დიალოგის ხელშეწყობა. ორგანიზაციის მდგრადი განვითარება კერძო და საჯარო დაწესებულებებისათვის პროდუქტის, ინფრასტრუქტურის, რეგიონული ბრენდის, მომსახურების სტანდარტების ხარისხის გაუმჯობესებაში ხელშეწყობით. დეცენტრალიზაციის პროცესი და გაძლიერება	ეკოტურიზმის პროექტების დამოუკიდებლობა, მდგრადობა და ასევე შესაძლო ფინანსური სარგებელი, გადამწყვეტია. დანიშნულების აღგილის მართვის ორგანიზაციის ზოგიერთი წევრი აღგილობრივი მოსახლეობიდანაა, რაც უზრუნველყოფს მათ ემოციურ კავშირს ეკოტურიზმის საკითხთან.	მაღალი	მაღალი

ძირითადი დაინტერესებული მხარეები ეკოტურიზმში					
ძირითადი დაინტერესებული მხარეები	როლი	ინტერესის სფერო	მნიშვნელობა	გავლენა	
			დაბალი, საშუალო, მაღალი	დაბალი	
TICs-ტურისტული საინფორმაციო ცენტრები (21 არსებული და 2 დაგეგმილი)	ვიზიტორებისათვის ინფორმაციის მიწოდება ღირსშესანიშნავ ადგილებზე ტურისტული ინფრასტრუქტურის, ღონისძიებების, ტურისტული პროგრამების შესახებ; რეგიონისა და ტურისტული ადგილების შესახებ სარეკლამო და საინფორმაციო მასალების გავრცელება.	არ არის დამოუკიდებელი, იმისათვის, რომ ჰქონდეს ემოციური ურთიერთობა ეკოტურიზმთან; ხელს უწყობს კერძო ბიზნესს (განთავსება, ტრანსპორტი, გიდობა და ა.შ.) – უშუალოდაა ჩართული ტურიზმის სექტორში; ტურიზმის საინფორმაციო ცენტრები არ არიან სტაბილურები და ისინი მაღალ დაექვემდებარებიან ადგილის მართვის ორგანიზაციას.	დაბალი	დაბალი	
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტურიზმისა და კურორტების ადმინისტრაცია (აჭარის ტურიზმის დეპარტამენტი)	ტურიზმის სექტორის მენეჯმენტი აჭარაში. აჭარის ტურიზმის განვითარების სტრატეგია	მათი საქმიანობა და პოლიტიკა დაკავშირდებულია ეკოტურიზმის განვითარებასთან ტურიზმის სხვა სექტორებში.	საშუალო	მაღალი	
გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	APA-დაცული ტერიტორიების სააგენტო	საქართველოს დაცული ტერიტორიების მართვა, მათ შორის ბიოსფერული ნაკრძალების და საერთაშორისო მნიშვნელობის მქონე ჭარბეტიანი ადგილების. დაცულ ტერიტორიებზე ეკოტურიზმის სტრატეგიის (არაოფიციალური დოკუმენტის) მომზადება. ადგილობრივ მოქალაქეებთან კომუნიკაცია და მათი ჩართვა ბუნებრივი რესურსების მართვის პროცესში, ფინანსური მდგრადობასა და კონსერვაციის საკითხებისათვის მოგების მიღებაში	დაცული ტერიტორიების სააგენტოს ფუნქციები უკავშირება ეკოტურიზმის, როგორც ბიომრავალფეროვნებისა და საერთოდ, ბუნების შენარჩუნების ინსტრუმენტის, განვითარებას.	საშუალო	მაღალი

ძირითადი დაინტერესებული მხარეები ეკოტურიზმში					
ძირითადი დაინტერესებული მხარეები	როლი	ინტერესის სფერო	მნიშვნელობა	გავლენა	
			დაბალი, საშუალო, მაღალი		
გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	LAPA-დაცული ტერიტორიების ადგილობრივი ად-მინისტრაცია	დაცული ტერიტორიების მართვა, ადგი-ლობრივი თემებისთვის აღტერნატიული წყაროს განვითარება, ადგილობრივ მოქალაქეებთან კომუნიკაცია რესურსების მდგრადი მართვის და დაცული ტერიტო-რიების სისტემის ფინანსური მდგრადო-ბის მისაღწევად	"დაცული ტერიტორიების ადგილობრი-ვი ადმინისტრაცია ღიად (მაგალითად, საქართველოს კანონი დაცული ტერიტო-რიების სისტემის შესახებ, საქმიანობა, სიახლეები) წარმოაჩენს თავის უპირვე-ლეს ინტერესს ეკოტურიზმის განვითარე-ბის მიმართ; ვინაიდან დაცული ტერიტორიები ცდილობენ ფინანსური რესურსების და-გროვებას ადმინისტრაციული ხარჭებისა და შემდგომი განვითარებისთვის, მათ ინტერესსაც წარმოადგენს ეკოტურიზმის პროექტების მდგრადობა და ეკონომიკური სარგებელი.	მაღალი	დაბალი
	NFA-ეროვნული სატყეო სააგენტო	ტყის მართვა და შენარჩუნება საქართვე-ლოში, ტყის რეკრეაციული ტერიტორიე-ბის განვითარება და მართვა	მრავალფუნქციური ტყის განვითარება ითვალისწინებს რეკრეაციის და ტურიზმის განვითარებას ტყიან ტერიტო-რიებზე; ეროვნული სატყეო სააგენტო ამზადებს ინვესტიციების პროექტის დოკუმენტს ტურიზმის ინფრასტრუქტურის დასაფინანსებლად; ტყის რესურსების შენარჩუნების მიზნით პრიორიტეტულია ადგილობრივი მოსახლეობის ჩართვა	საშუალო	მაღალი

ძირითადი დაინტერესებული მხარეები ეკოტურიზმში					
ძირითადი დაინტერესებული მხარეები	როლი	ინტერესის სფერო	მნიშვნელობა	გავლენა	
			დაბალი, საშუალო, მაღალი		
გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	ARDA- სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების სააგენტო	სოფლის განვითარების სტრატეგია	სოფლის მოსახლეობისთვის აღტერნატიული წყაროს, სამუშაო ადგილების შექმნა და დასაქმება, მრავალფუნქციური სოფლის განვითარება, მრავალფუნქციური რეგიონული ეკონომიკა; აგროფერმერების სტიმულირება; LAGs/ENPARD პროგრამის შექმნა	საშუალო	საშუალო
საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	NACHPG-საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო	პასუხისმგებელია ქვეყნის კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნებაზე, დაცვა-ზე, კვლევასა და პოპულარიზაციაზე	ეკოტურიზმის გამოყენება საქართველოს მემკვიდრეობის შესანარჩუნებლად, ადგილობრივ მოქალაქეებთან კომუნიკაცია მათი ბუნებისა და კულტურული რესურსების მენეჯმენტში ჩართვის მიზნით	საშუალო	საშუალო
	ხარისხის მართვის აღმინისტრაცია	პასუხისმგებელია პროფესიული და სხვადასხვა დონის განათლებაზე, ეკოლოგიის, ტურიზმისა და გარემოსდაცვითი კვლევების შესახებ ცნობიერების ამაღლებაზე	ტურიზმისა და სტუმართმოყვარეობის მენეჯმენტის ინტეგრირება განათლების სისტემაში; სასწავლო პროგრამების შემუშავება, განათლების ხარისხის სტანდარტების გაზრდა ეროვნულ, რეგიონულ და ადგილობრივ დონეზე; — პრაქტიკოსებისა და აკადემიური პერსონალის უზრუნველყოფა/მოზიდვა	დაბალი	დაბალი

ძირითადი დაინტერესებული მხარეები ეკოტურიზმში					
ძირითადი დაინტერესებული მხარეები	როლი	ინტერესის სფერო	მნიშვნელობა	გავლენა	
			დაბალი, საშუალო, მაღალი		
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	RDI- რეგიონული და მუნიციპალური ადმინისტრაციები	ტერიტორიების სივრცითი დაგეგმარება. რეგიონული და ინფრასტრუქტურული განვითარების პროექტები, როგორიცაა ტურისტული და დაცული ტერიტორიების მიმართულებით გზის, წყლის რეაბილიტაცია. სარეკლამო/საინფორმაციო ბილბორდებისა და საგზაო ნიშნების სისტემის შემუშავება	სოფლებში კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების რეაბილიტაციაზე მუშაობა (მაგ. დარტლოს, შატილის, მუცოს, მესტიის და ა.შ. პროექტები). ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირებულობის გაზრდა ბუნებრივი რესურსების მართვის საკითხებში და საგანმანათლებლო პროექტების მხარდაჭერა	დაბალი	მაღალი
სატრანსპორტო კომპანიები	საერთაშორისო ავიაკომპანიები	ტრანსპორტირების ძირითადი პროვაიდერები საერთაშორისო ეკო-ვიზიტორებისთვის	გაზრდილი გაყიდვები და შემოსავლები მოგზაურობიდან	დაბალი	საშუალო
	შიდა ავიაკომპანიები		ET-ები იყენებენ დაბალბიუჰეტიან ავიაკომპანიებს, რაც ბრდის ტურიზმის საბაზრო წილს	დაბალი	საშუალო
	საზოგადოებრივი სატრანსპორტო კომპანიები		გაზრდილი გაყიდვები და შემოსავლები მოგზაურობიდან, კარგი ინფრასტრუქტურა	დაბალი	საშუალო
	საერთველოს რკინიგზა		გაზრდილი გაყიდვები და შემოსავლები მოგზაურობიდან, კარგი ინფრასტრუქტურა	დაბალი	საშუალო
ტურიზმისა და მასინძლობის საწარმოები	სასტუმროები	ბაზრის მთავარი მოთამაშეები, სერვისის მომწოდებლები		საშუალო	მაღალი
	კვების პროვაიდერები	ბაზრის მთავარი მოთამაშეები, სერვისის მომწოდებლები	ახალი კერძები ახალი ბაზრებისთვის, გამოცდილი პერსონალი, თანამშრომლობა სერვისის მომწოდებლებთან, შემოსავალების ზრდა	საშუალო	დაბალი

ძირითადი დაინტერესებული მხარეები ეკოტურიზმში					
ძირითადი დაინტერესებული მხარეები	როლი	ინტერესის სფერო	მნიშვნელობა	გავლენა	
			დაბალი, საშუალო, მაღალი	დაბალი, საშუალო	
ტურისტული სააგენტოები	საერთაშორისო ტუროპერატორები	საერთაშორისო ბაზარზე ტურისტული პროდუქტის პოპულარიზაცია და რეა-ლიზაცია; სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარესთან და უცხოელ მომსმარებლებთან დაკავშირება	გაზრდილი გაყიდვები, ახალი ბაზარი ევროპელი, აზიელი მოგზაურებისთვის	საშუალო	საშუალო
	შიდა ტუროპერატორები	ტურ-პაკეტების შექმნა, პოპულარიზაცია და რეალიზაცია საერთაშორისო ბაზარზე; სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარესთან, სერვისის მომწოდებელთან, ადგილობრივ თემთან, შიდა მომსმარებელთან და ტურ — ოპერატორთან დაკავშირება	გაყიდვების/შემოსავლების გაზრდა ტურიზმისა და ხარისხიანი სერვისის მომწოდებელთა დახმარებით	საშუალო	საშუალო
ადგილობრივი ტურისტული ორგანიზაციები	"ეკო-ტუროპერატორები"	ეკო-სათავგადასავლო ტურის პროგრამების შემუშავება და ორგანიზება ჰკუფებისთვის, მათ შორის ფრინველებზე დაკვირვება	ნიშური პროდუქტის, სპეციალიზებული ტურების, გაყიდვების ზრდის, კარგი ინფრასტრუქტურის ხელმისაწვდომობის, უსაფრთხოების და ხარისხიანი სერვისების გაუმჯობესება.	მაღალი	დაბალი
არასამთავრობო ორგანიზაციები, ცენტრები, კლუბები	CENN-კავკასიის გარემოსდაცვითი არასამთავრობო ორგანიზაციების ქსელი	თანამედროვე და მდგრადი განვითარების ღირებულებებისა და პრაქტიკების ხელშეწყობა საზოგადოების და გარემოს ერთმანეთთან დაკავშირების გზით.	დაინტერესებულია ტყიან ტერიტორიებზე ეკოტურიზმის პროექტების განხორციელებით — ტყის რეკორდული/მრავალფუნქციური გამოყენება; ასევე აქვს პროექტები, რომლებიც შეეხება კარგ ხელმძღვანელობას, რისკის შემცირებას და ტყის სისტემის მართვას. კავკასიის გარემოსდაცვითი არასამთავრობო ორგანიზაციების ქსელი ეროვნული სატყეო სააგენტოს მთავარი პარტნიორია.	საშუალო	დაბალი

ძირითადი დაინტერესებული მხარეები ეკოტურიზმში					
ძირითადი დაინტერესებული მხარეები	როლი	ინტერესის სფერო	მნიშვნელობა	გავლენა	
			დაბალი, საშუალო, მაღალი	დაბალი	
არასამთავრობო ორგანიზაციები, ცენტრები, კლუბები	NAKRES. WWF-სახეობათა კონსერვაციის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი	საქართველოსა და სამხრეთ კავკასიის ბიომრავალფეროვნების დაცვა, ეროვნულ და ადგილობრივ დონეზე გარემოსდაცვითი აქტივობების საშუალებით. გარემოს დაცვა. საკონსულტაციო სერვისები ეკოტურიზმის განვითარებაში	დაინტერესებულია ეროვნული პარკებისა და ტყეების დაცვით; საქართველოში ველური ბუნების შენარჩუნებით, იმავდროულად ეკოტურიზმის პროექტების განხორციელებით, მათ შორის ET სტრატეგიის დაგეგმვით — წარმოადგენს საქართველოს დაცული ტერიტორიების სააგენტოს მთავარი პარტნიორს	საშუალო	დაბალი
	მწვანე ალტერნატივა	გარემოსდაცვითი მმართველობა, მდგრადი ენერგია, სოციალურ-ეკონომიკური უფლებები.	გარემოსა და საბოგადოების განვითარების პროექტების განხორციელება	დაბალი	დაბალი
	ELKANA-ბიოლოგიურ მეურნეობათა ასოციაცია „ელვანა“	სოფლის მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება მდგრადი (ორგანული) სოფლის მეურნეობისა და სოფლის მენარმების შესაძლებლობების გაუმჯობესების გზით	პროექტების განხორციელება, სოფლის ტურიზმის ქსელის წევრების დახმარება აგრო/ეკო/სოფლის ტურიზმიდან დამატებითი შემოსავლის მიღებაში.	დაბალი	დაბალი
	GFA- საქართველოს ფერმერთა ასოციაცია	სოფლის მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება სოფლის მეურნეობის განვითარებისა და სოფლის მენარმების შესაძლებლობების განვითარების გზით	პროექტების განხორციელება, სოფლის მოსახლეობის ჩართვა ალტერნატიულ აქტივობებში (აგროტურიზმი).	დაბალი	საშუალო
	Mercy Corps/ EU-მერსი ქორფსი/ ევროკავშირი	ადგილობრივი მოსახლეობის დახმარება ეკონომიკური განვითარებისათვის (ორგანულ, ტრადიციულ პროდუქტთან და ტურიზმთან დაკავშირებულ საკითხებში).	პროექტების განხორციელება/LAG/ENPARD	დაბალი	საშუალო

ძირითადი დაინტერესებული მხარეები ეკოტურიზმში					
ძირითადი დაინტერესებული მხარეები	როლი	ინტერესის სფერო	მნიშვნელობა	გავლენა	
			დაბალი, საშუალო, მაღალი	დაბალი	
არასამთავრობო ორგანიზაციები, ცენტრები, კლუბები	GACC- ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრი	საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა გარემოსდაცვითი ღონისძიებებით, ცნობიერების ამაღლებით. მწარმოებლების მომხმარებლებთან დაკავშირება; ტრენინგების ჩატარება სუვენირების მწარმოებლებისთვის	კულტურის კონსერვაციის პროექტების განხორციელება; ხელნაკეთობების რეალიზაცია თბილისში არსებული ხელნაკეთობების მაღაზის საშუალებით	დაბალი	დაბალი
	ფრინველებზე დაკვირვების კლუბი	კავკასიის მასშტაბით, მათ შორის საქართველოს, სომხეთის, აზერბაიჯანის და ბათუმის მტაცებელი ფრინველების სათავგადასავლო მიგრაციისათვის თვალყურის დევნება	კარგი ინფრასტრუქტურის, უსაფრთხოებისა და ხარისხის ხელმისაწვდომობა; აჭარაში ყოველწლიური ფესტივალის ორგანიზება, სამეცნიერო კვლევები და ა.შ.	დაბალი	დაბალი
	მოღაშქრე გიდების ასოციაცია	ახალი ბილიკების კვლევა		დაბალი	დაბალი
	სკაუტები	(შიდა) ტურიზმის ბაზრის ფორმირება, ინფორმაციის გაფრცელება	ახალი ბილიკების კვლევა ეროვნულ პარკებში, ადგილობრივი სერვისების გამოყენება, პროექტების განხორციელება (ქუთაისის ფილიალი)	დაბალი	დაბალი
	დაცული ტერიტორიების მეგობრები	დაცული ტერიტორიების განვითარებისა და მართვის მხარდაჭერა კონსერვაციის, ბიომრავალფეროვნების დაცვისა და ეკოტურიზმის განვითარების ჩათვლით; დაინტერესებული მხარეების ჩართვა მენეჯმენტისა და სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პროცესებში	პროექტების განხორციელება, ძირითადად, ეკო — განათლებისა და საზოგადოების განვითარების მიმართულებით. ტურისტული ბიზნესისთვის ინფრასტრუქტურების ქირაობა.	საშუალო	დაბალი

ძირითადი დაინტერესებული მხარეები ეკოტურიზმში					
ძირითადი დაინტერესებული მხარეები	როლი	ინტერესის სფერო	მნიშვნელობა	გავლენა	
			დაბალი, საშუალო, მაღალი	დაბალი	
პროფესიული ასოციაციები	საქართველოს ეკოტურიზმის ასოციაცია	მდგრადი ტურიზმის განვითარება; წევრი ტურ-ოპერატორების ლობირება და მარკეტინგი	ეკოტურიზმში პროექტების განხორციელება, ტურიზმის ბიზნესში სტანდარტების და პრინციპების დამკვიდრება, ბენეფიციარების სასწავლო მასალების შემუშავება, მომწოდებლების დაკავშირება ბაზართან.	მაღალი	მაღალი
	მთის გიდების ასოციაციები	მთის გიდის სკოლისა და სასერთიფიკაციო სისტემის შემუშავება ხუთ კატეგორიაში (სამთო, სალაშქრო, სასრიალო, კლდეზე ცოცვის და ალპურ ექსკურსიებში)	ახალი ბილიკების (განსაკუთრებით დაცული ტერიტორიების მაკავშირებელი ბილიკები) და ადგილობრივი შესაძლებლობების განვითარება დაცულ ტერიტორიებზე	საშუალო	საშუალო
	საქართველოს ტურიზმის ასოციაცია	ქართულ ტურისტულ კომპანიებს შორის თანამშრომლობა	პროექტების შემუშავება და აქტივობების გაზრდა დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციების მეშვეობით	საშუალო	მაღალი
	GITOA/საქართველოს შემომყვან ტურ-ოპერატორთა ასოციაცია	ტურ-ოპერატორების ლობირება	პროექტების განხორციელება	საშუალო	მაღალი
	გიდების ასოციაცია	ტრენინგების ჩატარება; სასწავლო მოდულებისა და მოკლე კურსების შემუშავება	D	მაღალი	დაბალი

ძირითადი დაინტერესებული მხარეები ეკოტურიზმში					
ძირითადი დაინტერესებული მხარეები	როლი	ინტერესის სფერო	მნიშვნელობა	გავლენა	
			დაბალი, საშუალო, მაღალი	დაბალი	
ადგილობრივი და საერთაშორისო უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები, სამეცნიერო ფონდები	ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, თსუ, აგრარული უნივერსიტეტი, GIPA და ა.შ.	საგანმანათლებლო სერვისების, ახალი ცოდნის მიწოდება სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფისთვის, მათ შორის: პოლიტიკის შემქმნელებისთვის, პრაქტიკოსებისთვის და ადგილობრივებისთვის. ეკოსაგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება სკოლის მოსწავლეებისა და სტუდენტებისათვის; შიდა პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების ინტეგრირება;	ტურიზმი/ეკოტურიზმი არის ადგილობრივი და საერთაშორისო უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების პრიორიტეტი განათლების სამივე დონეზე. დაინტერესებულია სამეცნიერო კვლევითი პროექტებით/ტურიზმთან თუ ეკოტურიზმთან დაკავშირებული კონფერენციებით. ასევე დაინტერესებულია პროფესიული საგანმანათლებლო ფილიალების, პროფესიული საგანმანათლებლო მოდულების /სასწავლო გეგმების და მთელი ცხოვრების განმავლობაში სწავლის მოდულების განვითარებით.	დაბალი	დაბალი
	პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებები	პროფესიული განათლების მოდულები; მთელი ცხოვრების განმავლობაში სწავლის მოდული;	პრაქტიკოსთათვის პროფესიული საგანმანათლებლო მოდულების, დუალური პროგრამების, ახალი ცოდნის მიწოდება; სასწავლო პროგრამების შექმნა ტურიზმის ინდუსტრიის საჭიროების გათვალისწინებით; სამუშაო ძალის შექმნა;	საშუალო	დაბალი

ძირითადი დაინტერესებული მხარეები ეკოტურიზმში					
ძირითადი დაინტერესებული მხარეები	როლი	ინტერესის სფერო	მნიშვნელობა	გავლენა	
			დაბალი, საშუალო, მაღალი		
ადგილობრივი თემები (საზოგადოება, სტრუქტურის გარეშე), ტურიზმთან დაკავშირებული მომსახურების მომწოდებლები	საოჯახო სასტუმრო სახლები ეროვნულ პარკები და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე.	ვიზიტორებისთვის ძირითადი/მინიმალური საცხოვრებელი პირობების უზრუნველყოფა	ეკოტურიზმის განვითარება ადგილობრივი მოსახლეობისთვის ერთ-ერთი ყველაზე საინტერესო თემაა, განსაკუთრებით თუკი გავითვალისწინებთ შესაძლო ეკონომიკურ სარგებელს. აქედან გამომდინარე, ეკოტურიზმის პროექტის შედეგების მდგრადობა მათთვის გადამწყვეტია. ემოციური კავშირი ასევე საკმაოდ მაღალია გამომდინარე იქიდან, რომ ეკოტურიზმის პროექტმა შესაძლოა გავლენა მოახდინოს მათ ოჯახებზე.	მაღალი	დაბალი
	ცხენოსნობის პროვაიდერები და ა.შ.	აჭარის დაცულ ტერიტორიებზე ვიზიტორებისთვის დამატებითი სერვისების შეთავაზება.	ეკოტურიზმის განვითარება მათი მთავარი პრიორიტეტია ფინანსური სარგებლის თუ გრძელვადიანი მდგრადობის თვალსაზრისით. ემოციური კავშირი ასევე საკმაოდ მაღალია გამომდინარე იქიდან, რომ ეკოტურიზმის პროექტმა შესაძლოა გავლენა მოახდინოს მათ ოჯახებზე.	მაღალი	დაბალი
	ტურისტული (ადგილობრივი) გიდები	ტურისტებისთვის ძირითადი სახელმძღვანელო სერვისების მიწოდება./ ტურისტებისთვის ძირითადი მეგზურების უზრუნველყოფა	ეკოტურიზმის განვითარება მათი მთავარი პრიორიტეტია ფინანსური სარგებლის თუ გრძელვადიანი მდგრადობის თვალსაზრისით. ემოციური კავშირი ასევე საკმაოდ მაღალია გამომდინარე იქიდან, რომ ეკოტურიზმის პროექტმა შესაძლოა გავლენა მოახდინოს მათ ოჯახებზე.	მაღალი	დაბალი

ძირითადი დაინტერესებული მხარეები ეკოტურიზმში		როლი	ინტერესის სფერო	მნიშვნელობა	გავლენა
ძირითადი დაინტერესებული მხარეები	დაბალი, საშუალო, მაღალი			მნიშვნელობა	გავლენა
ადგილობრივი თემები (საზოგადოება, სტრუქტურის გარეშე), ტურიზმთან დაკავშირებული მომსახურების მომწოდებლები	სელოსნები და ხელობის მწარმოებლები	ტრადიციული წარმოების ტექნიკის შენარჩუნება	ეკოტურიზმის პროექტებმა შესაძლოა დადგინდოთ იმოქმედოს სხვადასხვა მიმართულებით ტურისტული წაკადების ზრდაზე, რაც დამატებით ფინანსურ სარგებელს მოუტანს ტურიზმთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ საქმიანობებს. გრძელვადიანი მდგრადობის საკითხი მნიშვნელოვანია, რამდენადაც გვაქვს ემოციური კავშირი. მიუხედავად ამ ყველაზრისა, მათ ეკოტურიზმის განვითარების გვერდის ავლითაც აქვთ სხვა შესაძლებლობები.	მაღალი	დაბალი
	ფერმერები და ფერმერთა კოოპერატივები	სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოება		მაღალი	დაბალი
	ადგილობრივი (პროდუქტის) მაღაზიების მფლობელები	ადგილობრივი პროდუქციის, ადგილობრივი სოციალური საწარმოს პოპულარიზაცია.		მაღალი	დაბალი
	ადგილობრივი სამოქმედო ჯგუფები			მაღალი	საშუალო
	ახალგაზრდული არასამთავრობო ორგანიზაცია, იმიტაციური ჯგუფები			საშუალო	დაბალი
GIZ-გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოება	GIZ-გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოება		ადმინისტრაციის დახმარება ეროვნული და საერთაშორისო კონსერვაციის მიზნების მისაღწევად	დაბალი	საშუალო
	TJS-ტრანსსასაზღვრო გაერთიანებული სამდივნო, CNF-კავკასიის ბუნების ფონდი/KfW-გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკი	ეკონომიკური და ტექნიკური მხარდაჭერის შეთავაზება დაცული ტერიტორიების განვითარებისათვის		დაბალი	საშუალო

ძირითადი დაინტერესებული მხარეები ეკოტურიზმში					
ძირითადი დაინტერესებული მხარეები	როლი	ინტერესის სფერო	მნიშვნელობა	გავლენა	
			დაბალი, საშუალო, მაღალი	დაბალი	
SDC-შვეიცარიის განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტო	ეკონომიკური და ტექნიკური მხარდაჭერის შეთავაზება დაცული ტერიტორიების განვითარებისათვის	აღმინისტრაციის დახმარება ეროვნული და საერთაშორისო კონსერვაციის მიზნების მისაღწევად	დაბალი	მაღალი	
		დახმარების გაწევა აღმინისტრაციისათვის, რათა ადგილობრივმა მოსახლეობამ შეძლოს სოციალურ-ეკონომიკური სარგებელის მიღება	დაბალი	საშუალო	
		დახმარების გაწევა აღმინისტრაციებისათვის, რათა განავითარონ "ერთი პროდუქტი ერთი სოფლისთვის".	დაბალი	დაბალი	
ADA-აგსტრიის განვითარების სააგენტო /SIDA-სამოქალაქო განვითარების სააგენტო	ადგილობრივი თემების დახმარება ეკონომიკური განვითარებისათვის (ორგანულ, ტრადიციულ პროდუქტთან და ტურიზმთან დაკავშირებულ საკითხებში).	EU-AA მიზნების მისაღწევად აღმინისტრაციის დახმარება	დაბალი	საშუალო	
EU-ევროკავშირი			დაბალი	დაბალი	

გერმანიის
თანამშრომლობა

DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by:

giz
Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

დაბეჭდილია გერმანიის საერთაშორისო
თანამშრომლობის საზოგადოების (GIZ) მიერ, გერმანიის
ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების
ფედერალური სამინისტროს (BMZ) სახელით.

რეგისტრირებული ოფისები: ბონი და ეშბორნი, გერმანია
T +49 61 96 79-0
F +49 61 96 79-11 15
E info@giz.de
I www.giz.de

კერძო სექტორის განვითარება და პროფესიული
განათლება სამხრეთ კავკასიაში
რუსთაველის გამზირი N42/გრიბოედოვის ქუჩა N31ა,
0108 თბილისი, საქართველო
ტელეფონი: + 995 32 220 1833
ელ.ფოსტა: giz-georgia@giz.de
ვებგვერდი: www.giz.de

Published by the Deutsche Gesellschaft für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH on behalf of the German
Federal Ministry for Economic Cooperation and
Development (BMZ).

Registered offices Bonn and Eschborn, Germany
T +49 61 96 79-0
F +49 61 96 79-11 15
E info@giz.de
I www.giz.de

Private Sector Development and Technical Vocational
Education and Training South Caucasus.
42, Rustaveli Ave/31a, Gribodoev Street, 0108 Tbilisi,
Georgia
T + 995 32 220 1833
E giz-georgia@giz.de
I www.giz.de